št. 2 | 2019

SLOVENIJA

sij

SPONZOR OLIMPIJSKE
REPREZENTANCE SLOVENIJE

sij

Vrni se zdrav!

Dajmo v višjo, v prestavo SIBOOST
Sodobne prodajne poti v Skupini SIJ
Prebujamo jekleno voljo

6. SIJEV DAN

16. JUNIJ 2019

MARKETINŠKI MOTOR

4 DAJMO V VIŠJO, V PRESTAVO SIBOOST!

7 SODOBNE PRODAJNE POTI TUDI V SKUPINI SIJ

8 SEJEMSKE AKTIVNOSTI V POLNEM ZAMAHU

10 SLUŽBENA POT JE PREDVSEM TRDO DELO (V DRUGAČNEM OKOLJU)

RAZVIJAMO

12 RODILA SE JE NOVA GENERACIJA JEKLA ZA VALJE

NAPREDUJEMO

14 ODSLEJ AVTOMATIZIRANO MERJENJE TRDOTE

15 S PROJEKTNIM PRISTOPOM ŽE 20 LET VRTIMO DEMINGOV KROG

17 V SIJ ZIP CENTRU SMO PRIPRAVLJENI PREHODITI »DODATNI KILOMETER«

ZNAMO VARNO, ZMOREMO ZDRAVO

18 DRUG DRUGEGA PAZIMO

20 BODI PRVI, KI DELA VARNO, IN SE VRNI ZDRAV DOMOV!

23 ŠČEPEC RADOVEDNOSTI IN VELIKA MERA »AHA« TRENUTKOV

IZMENJUJEMO ZNANJE

25 KAR ISKRILO SE JE OD RADOVEDNOSTI

SKRBIMO ZA NASLEDSTVO SODELAVCEV

27 OBISKOVALCI NAVDUŠENI NAD SODOBNO PROIZVODNJO JEKLA

29 »TEHNIŠKI POKLICI SO KUL«

NAŠI NAJ SODELAVCI

30 JUAN, MIROSLAV, JOŽE IN JANEZ – PROBLEME PREDELUJEJO V IZBOLJŠAVE

IZ RODA V ROD – ŽELEZARSKE ZGODBE VEČ GENERACIJ

32 DRUŽINA JAMER – 230 LET USTVARJANJA ŽELEZARSKE TRADICIJE NA RAVNAH NA KOROŠKEM

34 DRUŽINA PODOJSTRŠEK – 68 LET USTVARJANJA ŽELEZARSKE TRADICIJE NA RAVNAH NA KOROŠKEM

SPONZORIRAMO

38 SPONZORIRAMO IN PREBUJAMO JEKLENO VOLJO

42 FUŽINAR GRE NA OLIMPIJSKE IGRE V TOKIO

42 PODPIRAMO OBETAVNE MLADE ŠPORTNIKE

BEREMO V SIJEVEM KNJIŽNEM KLUBU

45 STRES JE MOJ ZAVEZNIK. A ME »FARBATE«?

UJETO V VEČNOST

46 ULICE ŽELEZARNE

OHRANJAMO TRADICIJO

49 JESENIČANI, POZNATE SVOJE MESTO?

OBNAVLJAMO ENERGIJO

51 PUSTNO OBARVAN VZPON NA SVETI MIKLAVŽ NAD SAVO

**ANJA POTOČNIK, glavna urednica,
specialistka korporativnega komuniciranja, SIJ**

Sine, v glasbi ne boš nikamor prišel

Težko je verjeti, da je te besede kadar koli slišal legendarni Elvis Presley. A točni z njimi ga je odpustil njegov menedžer po prvem nastopu. Pogrešali bi njegove legendarne uspešnice, če bi ga neuspeh pobil in bi vrgel »glasilke v koruzo«. Zgodovina je prepolna zgodb izjemno nadarjenih svetovno znanih legend z najrazličnejših področij, ki se niso vdale kritikam, padcem, večkratnim in najglobljim neuspehom. Blogerka in pisateljica Petra Škarja jih je zbrala na svojem blogu in nekatere so prav neverjetne. Ko jih prebiraš, je jasno, da si poraženec samo, če obupaš.

Kajti vsak padec te nauči nekaj novega, torej so vsi neuspehi zgolj koraki do uspešnega preboja.

Temu bi gotovo pritrdil Thomas Edison, ki mu je »žarnica zasvetila« po več kot 9.000 neuspelih poizkusih. Pa tudi Abraham Lincoln, ki je, preden je postal eden najbolj cenjenih ameriških predsednikov, osemkrat izgubil volitve in bil bitke s hudo depresijo. Ali pa Steven Spielberg, po katerem se imenuje zgradba prestižne šole za film, na kateri so trikrat zavrnili njegovo prošnjo za študij. Kaj je vsem zgodbam skupnega? Vsi omenjeni so uspeli, ker so verjeli vase in imeli voljo, oplemeniteno s kovino, ki jo proizvajamo v naši skupini ter katere se ne da uničiti, lahko pa se jo reciklira v najrazličnejše izdelke. Imeli so torej jekleno voljo, in prav tako je tudi ime pomembnega projekta, s katerim Skupina SIJ skupaj s sponzorskimi partnerji, ambasadorji in zaposlenimi preko različnih aktivnosti in dogodkov širi sporočilo, da je za doseganje vrhuncev na različnih področjih potrebna trdna, jeklena volja. In kdo bi bil primernejši ambasador projekta kot ženska, ki teče na smučeh olimpijski kolajni naproti z zlomljenimi rebri? Petra Majdič zato polaga na srce ne samo vrhunskim športnikom, temveč vsem nam športnikom v najzahtevnejši disciplini »življenje«: »Nihče ti v življenju ne more dati zagotovila, da boš postal zmagovalec ali pa da boš kdaj zmagal. Lahko pa se vedno zaneseš na svojo jekleno voljo – ta je edino zagotovilo, da se dan za dnem trudiš postati boljši.«

Naj bo tudi naša volja jeklena za čisto naše in čisto skupne uspehe, ki jih bomo kmalu slavili na že 6. Sijevem dnevu.

Prijave sprejemamo do 27. MAJA 2019

na spletni strani www.sijevdan.si/prijava in se vidimo na Jesenicah.

INTERNA REVIJA SKUPINE SIJ – SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA
Glavna in odgovorna urednica: Anja Potočnik. | Področni urednici: za koroško regijo Polona Marzel Ahac, SIJ Ravne Systems, in za gorenjsko regijo Irena Kolenc Janović, SIJ Acroni. Uredniški odbor: SIJ d.d.: mag. Sara Wagner; SIJ Acroni: Tanja Avguštin Čufer, Metka Šuštaršič, Petra Žvan, Nataša Karo, Stanislav Jakelj; SIJ Metal Ravne: Monika Žvikart, Vesna Pevec; SIJ Ravne Systems: Romana Petek, Egidij Hudrap; SIJ Elektrode Jesenice: Vilma Čefarin; SIJ SUZ: Miša Hrast; SIJ ZIP center: Liljana Toplak. Stalna sodelavca: Jože Apat – pohodništvo; Andrej Brumen - Dejde – Aforistična šarža. | Nepodpisane fotografije: arhiv Skupine SIJ, Adobe Stock, Dreamstime, iStock, Shutterstock, Microsoft Office Online, www.wikimedia.org. | Jezikovni pregled: mag. Andreja Čibron - Kodrin. | Oblikovanje: Sans, Andrej Knez, s. p. | Tisk: SIJ ZIP center. | Naklada: 3.000 izvodov.
Izdajatelj in naslov uredništva: SIJ – Slovenska industrija jekla, d.d., Gerbičeva 98, 1000 Ljubljana, tel.: (01) 242 98 18, e-pošta: anja.potocnik@sij.si, polona.ahac@ravnesystems.com, irena.kolenc@acroni.si.

MARKETINŠKI MOTOR

Mitja Kolbe, nekdanji direktor za razvoj poslovanja in strategijo, SIJ

Brigita Rataj, vodja oddelka marketing, SIJ Metal Ravne

SIBOOST

DAJMO V VIŠJO, V PRESTAVO SIBOOST!

Na 4. strateški konferenci, ki je potekala decembra 2018 v Laškem pod sloganom Uglaševanje procesov in ljudi, se je ena od delovnih skupin ukvarjala z vprašanjem, kateri koraki in ukrepi so potrebni za povečanje prodaje lastno razvitih orodnih jekel z blagovno znamko. V skupini je sodelovalo 40 sodelavcev iz različnih družb, ki so dali veliko idej in predlogov, kako pritegniti končnega kupca k preizkušanju in certificiranju dodatnega proizvajalca oziroma druge kvalitete materiala, kako vključiti celotno verigo v proces certificiranja materialov pri končnih kupcih in kako ustrezno razporediti breme in aktivnosti certificiranja oziroma validacije med deležniki v verigi.

Pomembna izziva: prodajniki s tehničnim znanjem in več kvalifikacij potrjenih dobaviteljev

Ena ugotovitev delovne skupine je bila, da prodajni člani v verigi, ki so v stiku s končnimi kupci, ne razpolagajo z zadostnim tehničnim in metalurškim znanjem o konkurenčnih prednostih lastno razvitih orodnih jekel. V nekaterih primerih ne poznajo podrobnosti proizvodnih tehnologij in namenov uporabe in posledično kupce težko prepričajo v uporabo novih kvalitet jekel, s katerimi bi ti lahko dosegali boljšo učinkovitost orodja. Posledica je (pre)počasen prodor teh jekel na trg.

Druga ugotovitev je bila, da imamo relativno majhen nabor pridobljenih kvalifikacij potrjenih dobaviteljev za naše materiale s strani naročnikov orodij, ki predpisujejo izbiro proizvajalcev in materialov za najbolj kritične elemente posameznega orodja. Posledica so omejitve v zmožnosti prodaje orodnih jekel lastnega razvoja z najvišjo dodano vrednostjo.

SIBOOST – skupina za napredek v verigi prodaje orodnih jekel

Ključni deležniki v verigi prodaje orodnih jekel smo se takoj povezali v projektno ekipo pod pomenljivim imenom SIBOOST. Pograbili smo predloge delovne skupine strateške konference in pripravili enoletni program dela z jasnimi cilji: prodaja lastno razvitih jekel blagovne znamke SITHERM bo v letu 2019 dosegla 300 t, SIHARD 1.100 t in SIMOLD 300 t. V praksi to pomeni skoraj 40-odstotno povečanje prodajnih količin najbolj zahtevnih orodnih jekel. Cilj pa je tudi osvojiti skupno deset novih kupcev na ciljnih trgih Slovenije, Italije in Nemčije in pridobiti nove certifikate naročnikov orodij (OEM = Original Equipment Manufacturer) znamk SITHERM, SIHARD ali SIMOLD.

Prvo izobraževanje SIBOOST in prvi certificirani ambasadorji blagovne znamke SITHERM

Ena ključnih aktivnosti v programu dela, ki bo podprl doseganje opisanih ciljev in pospešil prodajo najzahtevnejših orodnih jekel za delo v vročem (SITHERM), je bila izvedba tehničnega izobraževanja za prodajno osebje v prodajno-servisnih centrih Skupine SIJ. Izobraževanje je potekalo med 12. in 14. februarjem v prostorih SIJ Izobraževalnega centra na Ravnah na Koroškem, udeležili so se ga predstavniki servisnih centrov SIJ RSC iz Ljubljane, Sidertoce (Italija) in SIJ MWT (Nemčija), predstavnika kupca Kovintrade iz Celja in predstavniki družbe SIJ.

Skupno 14 udeležencem so sodelavci iz razvoja SIJ Metala Ravne predstavili zanimive in izčrpne vsebine, najprej o osnovah izdelave jekla. V uvodnem sklopu so bile predstavljene osnove o jeklih, proizvodni program (oblike, dimenzije, površinske obdelave), ulivanje ingotov in proizvodni agregati ter njihove zmogljivosti. Sledila so predavanja o blagovni znamki SITHERM. Drugi dan je potekal v znamenju orodnih jekel za delo v vročem: osnove in značilnosti te vrste jekel, ravni kakovosti in metalurške čistosti, vzorčenje, toplotna obdelava in kontrola orodnih jekel za delo v vročem in praktični primeri reševanja napak. Predavatelji so se še posebno osredotočili na tematiko razvoja in prodaje lastno razvitih jekel SITHERM S360R, SITHERM S361R in SITHERM S350R.

Udeležencem smo v okviru izobraževanja ponudili tudi možnost ogleda oddelka kontrole kakovosti v SIJ Metalu Ravne, proizvodnje SIJ Metala Ravne in razstave Mati fabrika – Železarna Ravne. Vsi udeleženci pa so na koncu tudi preizkusili uspešnost usvajanja novega znanja z reševanjem zaključnega testa in s tem pridobili certifikat o usposobljenosti ter postali tako imenovani ambasadorji blagovne znamke SITHERM.

Ambicija SIBOOST je bistveno večja od zgolj enega izobraževalnega dogodka. SIBOOST namerava svoje aktivnosti razširiti tudi na druge prodajne segmente in postati platforma za širjenje metalurškega in tehnološkega znanja v prodajni mreži, kar bo zagotavljalo konstantno pospeševanje prodaje jekel lastnega razvoja pod lastnimi blagovnimi znamkami.

Premierna predstavitev novega promocijskega videa blagovne znamke SITHERM na izobraževanju SIBOOST

Obstoječim promocijskim videom o blagovnih znamkah SIDUR, SIMAXX in SIMOLD se je pridružil še video o znamki SITHERM. Video je rezultat dela sodelavcev marketinga ter razvoja in kontrole v SIJ Metalu Ravne in je namenjen za promocijsko podporo pri prodaji orodnih jekel za delo v vročem. V videu smo poudarili lastno razvite blagovne znamke SITHERM S361R, SIRTHERM S360R in SITHERM S350R.
Video si lahko ogledate na https://sij.metalravne.com/en/sitherm-premium-grade-hot-work-steels ali You Tube Profilu SIJ Slovenian Steel Group.

Vtisi enega izmed udeležencev

Na seminarju SIBOOST smo s pomočjo predavateljev SIJ Metala Ravne razširili znanje o procesu izdelave orodnih jekel od za to potrebnih kakovostnih vhodnih materialov pa vse do kontrole končnih proizvodov. Posebno noto dogodku je vsekakor dala predvsem predstavitev jekel SITHERM S360R in S361R. Bili smo že udeleženi na prezentaciji teh dveh kvalitet, ampak tokrat so bile še podrobneje predstavljene njune potencialne aplikacije in primerjava z izdelki konkurentov.

Po mojem mnenju je takšne materiale mogoče začeti prodajati le z navezavo direktnih stikov s proizvajalci orodij, tehnično podporo proizvajalca materiala, v prve dobave investirati brezplačne vzorce, za katere bi naj bil material že pripravljen na zalogi, kontrolo pri toplotni obdelavi, spremljanjem storilnosti proizvodov, izdelanih iz novih jekel, ter s stalnim večanjem baze referenc. Le s podporo SIJ Metala Ravne in našim poznavanjem tržišča smo namreč lahko osvojili prvega kupca, ki je s SITHERM-om S360R nadomestil precej bolj renomiran material. Material se uporablja v kovaštvu, posel se odvija že nekaj let in stranka je s sodelovanjem zelo zadovoljna. Prav tako nam je uspelo pridobiti tudi prvo naročilo za SITHERM S361R za aplikacijo orodja za tlačni liv aluminija, testiranje orodja se pričakuje v dveh do treh mesecih.

Jasno je, da želi SIJ Metal Ravne s temi materiali vstopiti v premium razred jekel za delo v vročem. Čeprav je v tem segmentu manjše število konkurentov, pa nikakor ne moremo reči, da je naloga preprosta. Prepričevanje kupca, da za prve proizvode uporabi nov material, bo zahtevalo veliko vložene energije. Kot za vsako orodno jeklo, se tudi tukaj poraja vprašanje, zakaj menjati nekaj, kar deluje. Dilema je še toliko večja, ker vemo, da so orodja za delo v vročem po navadi zelo zahtevna, kar zadeva njihovo izdelavo. Ampak vseeno je treba poizkusiti, saj z novimi materiali gradimo našo konkurenčno prednost v primerjavi s ponudniki, ki imajo v repertoarju le klasične kvalitete.

Simon Hercog, vodja programa Orodna in specialna jekla, Kovintrade Celje

SITHERM

sij

MARKETINŠKI MOTOR

Alenka Bizilj Kavrečič, specialistka za digitalni marketing, SIJ

Sodobne prodajne poti tudi v Skupini SIJ

Sodobne nakupovalne navade se spreminjajo tudi v segmentu B2B, spletna prodaja pa je postala nepogrešljiv del poslovanja vsakega podjetja. Priložnosti spletne prodaje smo prepoznali tudi v Skupini SIJ in se odločili, da bomo tudi mi na spletu ponudili naše izdelke, za začetek industrijske nože družbe SIJ Ravne Systems.

Digitalni prodajni kanal prinaša številne prednosti in možnosti za pridobivanje zainteresiranih obiskovalcev in novih kupcev, podrobno predstavitev novih izdelkov in ažurne informacije o zalogi izdelkov, posredno pa širi tudi prisotnost znamke in družbe SIJ Ravne Systems.

Ideja o vzpostavitvi spletne trgovine se je začela razvijati že leta 2016, potem bila za nekaj časa potisnjena vstran, leta 2018 pa smo jo obudili. Projekt smo izvedli skupaj z agencijo Innovatif, trajal je približno osem mesecev.

8 mesecev intenzivnega dela

90 in več sestankov ter video konferenc

5 integracijskih točk z informacijskim sistemom SyteLine

Kompleksnost projekta je narekovala tudi široko zasedbo projektne skupine, zato smo v njej sodelovali strokovnjaki iz marketinga, IT-ja, prodaje in logistike, z nasveti pa so na pomoč priskočili tudi drugi sodelavci družb SIJ Ravne Systems in SIJ d.d.

Projekt spletne trgovine je bil razdeljen na več faz: priprava projektne dokumentacije (PZI); izris žičnih diagramov oziroma tako imenovanih wireframov spletne trgovine; kreativna zasnova in oblikovanje; povezava integracijskih točk spletne trgovine z informacijskim sistemom SyteLine; priprava spletne vsebine (besedila, fotografije, tehnične risbe ipd.); programiranje funkcionalnosti spletne trgovine; testiranje delovanja spletne trgovine; objava spletne trgovine.

Prijazno do uporabnika

Spletna trgovina je integrirana z informacijskim sistemom SyteLine, kar omogoča ažurno prikazovanje zalog izdelkov in različnih cen glede na lokacijo registriranega uporabnika, prepoznava morebitne posebne prodajne pogoje določenega registriranega uporabnika ipd. Registrirani uporabnik bo lahko izbiral med več plačilnimi možnostmi – plačilom s kreditno kartico, PayPalom ali bančnim nakazilom.

S kreativno zasnovo in funkcionalnostmi spletne trgovine smo stremeli k enostavni in intuitivni uporabniški izkušnji, ki bo s svojim delovanjem prepričala uporabnike, da se raje odločijo za nakup z uporabo spletne platforme kot pa po elektronski pošti ali telefonu.

Spletna trgovina SIJ Ravne Systems je pilotni projekt. Načrtujemo, da se ji bodo v prihodnosti pridružili spletni prodajni portali tudi drugih družb v Skupini SIJ.

Uživajte v raziskovanju naše nove spletne trgovine na naslovu http://shop.ravneknives.com.

OD ZAČETKA DELOVANJA SPLETNE TRGOVINE (FEBRUAR 2019):

Število obiskovalcev spletne trgovine: **2.051**

Število ogledanih strani: **13.335**

TOP 5 držav, iz katerih prihajajo obiskovalci spletne trgovine: **Slovenija, ZDA, Indija, Irska, Nemčija**

MARKETINŠKI MOTOR

Monika Štojs, vodja marketinga in prodajne analitike, SIJ Acroni

Alenka Bizilj Kavrečič, specialistka za digitalni marketing, SIJ

SIMOLD SIDUR SIPREME SIHARD SICLAD SIWATT SITHERM SIQUAL SIRAPID SINOXX SIMAXX

Sejemske aktivnosti v polnem zamahu

OMC – MANJŠI, A IZJEMNO POMEMBEN SEJEM

Sejem OMC – Offshore Mediterranean Conference spada med manjše sejme, pa vendar med zelo pomembne na področju energetike ter industrije nafte in plina, pomorstva in farmacije. Na sejmu je sodelovalo več kot 650 razstavljavcev, ki so pritegnili preko 20.000 obiskovalcev.

Skupino SIJ je na sejmu predstavljala naša hčerinska družba SIJ Griffon & Romano. Sejem je izkoristila za sestanke s pomembnimi kupci ter predstavitve naših izdelkov in storitev novim potencialnim partnerjem. Stefania Borsari, direktorica prodaje v družbi SIJ Griffon & Romano, sejem ocenjuje kot zelo uspešen in zagotavlja, da se bodo nanj spet vrnili naslednjič, čez dve leti.

- Lokacija: Ravenna, Italija
- Datum: 27.–29. 3. 2019
- Število razstavljavcev: 650
- Število obiskovalcev: približno 20.000

BAUMA – SEJEM PRESEŽNIKOV

Sejem Bauma je največji svetovni sejem gradbenih in rudarskih strojev, vozil in opreme. Razprostira se kar na 614.000 kvadratnih metrih površine, od tega je približno tretjina notranjih razstavnih prostorov. Njegovo veličino opaziš že, ko se mu približuješ, saj te že od daleč pozdravi na stotine v nebo segajočih žerjavov.

Sejem poteka vsaka tri leta in vsakič doseže nov rekord. Razstavljavcev je bilo letos več kot 3.700. V času poročanja sejem še poteka, pričakujejo pa, da se ga bo udeležilo preko 600.000 obiskovalcev.

Glede na te številke bi pričakovali, da so prisotni prav vsi, ki kaj pomenijo v tej industriji. Vendar ni tako. Vsako leto namreč pred vrati ostane množica podjetij, ki si želi razstavljati, vendar žal ne dobi prostora. Podobno izkušnjo imamo tudi v družbi SIJ Acroni, saj nam je leta 2016 po desetih letih prijav in prošenj prvič uspelo vstopiti na ta dogodek, takrat sicer samo v avlo ob vhodu z zelo majhnim razstavnim prostorom. Letos pa smo končno dobili svoje mesto v hali A6, kjer razstavljajo tudi vsi jeklarji, ki dobavljajo gradbeni in jeklarski industriji.

Dobiti prostor na tem sejmu je velik uspeh, pa tudi priložnost, zato smo priprave začeli že sredi lanskega leta. Sejem je presegel vsa naša pričakovanja. Razstavni prostor je bil zelo dobro obiskan, poleg že obstoječih kupcev, ki so se našemu vabilu odzvali res množično, se je pri nas ustavilo tudi večje število novih potencialnih kupcev. Naša predstavitev jih je prepričala, da tudi mi sodimo v sam vrh ponudnikov obraboodpornih in visokotrdnostnih jekel, in so izrazili pripravljenost na sodelovanje v prihodnosti. Med sejmom smo pridobili vrsto novih naročil in povpraševanj.

Po zaključku sejma pa seveda naše delo še ni končano. V prihodnjih tednih in mesecih nas čaka nadaljnja komunikacija z obiskovalci, že zdaj pa lahko z gotovostjo trdimo, da bodo vsaj nekateri postali naše stalne stranke.

Ta sejem bo eden najuspešnejših sejmov za SIJ Acroni, in je udeležba smiselna tudi v prihodnje.

- Lokacija: Munich, Nemčija
- Datum: 8.–14. 4. 2019
- Število razstavljavcev: okoli 3.700
- Velikost: 614.000 m² (od tega 200.000 m² notranjih razstavnih površin)
- Število obiskovalcev: preko 600.000

PARADNI SLOVENSKI INDUSTRIJSKI SEJEM FORMATOOL TUDI TOKRAT NAD PRIČAKOVANJI

Mednarodni industrijski sejem Formatool omogoča vpogled v različne industrijske panoge, kot so orodjarstvo in strojegradnja, varilna in kovinskopredelovalna industrija, letos pa je bilo tudi več poudarka na naprednih tehnologijah in robotiki.

Formatool, ki poteka vsaki dve leti v Celju, postaja vse pomembnejši regionalni sejem, saj že 60 odstotkov razstavljavcev predstavljajo tuja podjetja, ki prihajajo iz več kot 20 držav, hkrati pa narašča tudi število tujih obiskovalcev, ki je letos doseglo že skoraj 15 odstotkov vseh obiskovalcev.

Atraktivnost sejma je opazna tudi pri rezervaciji razstavnega prostora, saj je bil kar izziv dobiti primerno velik razstavni prostor v hali, kjer so združeni vsi orodjarji.

Na sejmu so se letos predstavili družbi SIJ Ravne Steel in Oro met s svojo ponudbo orodnih jekel ter laboratoriji SILABS z raznovrstnimi laboratorijskimi storitvami.

Mednarodni industrijski sejem na domačih tleh je priložnost, da se predstavniki naših podjetij osebno srečajo z obstoječimi strankami, hkrati pa predstavijo našo ponudbo potencialnim partnerjem iz celotne JV Evrope. Naš razstavni prostor je bil vse dni sejma dobro obiskan, tako da smo sejem upravičeno sklenili zadovoljni.

- Lokacija: Celje, Slovenija
- Datum: 9.–12. 4. 2019
- Število razstavljavcev: več kot 350
- Število obiskovalcev: približno 14.000

MARKETINŠKI MOTOR

Matej Sekne, vodja vzdrževanja in investicij, SIJ SUZ

Foto: Matej Sekne, SIJ SUZ

Službena pot je predvsem trdo delo (v drugačnem okolju)

Moja prva poslovna pot v družbi SIJ SUZ me je vodila na 14 ur leta oddaljen otok Tajvan. Razlog? Prevzem naše nove naložbe – stroja za posnemanje palic.

Nova pridobitev v podjetju SIJ SUZ

Družba SIJ SUZ je v procesu posodobitve posnemanja palic. Zavedamo se, da prihaja čas za moderniziranje strojnega parka, ki nam bo omogočal hitrejši in natančnejši proizvodni proces. S strojem za posnemanje palic bomo odpravili »ozko grlo« pri posnemanju palic, omogočil pa nam bo tudi posnemanje palic večjih premerov, kar smo sedaj delali ročno.

Že kakšen mesec pred odhodom smo se s proizvajalcem stroja začeli dogovarjati, kdaj in kako bomo opravili prevzem. Končno je padla odločitev, da to storimo v začetku marca.

Gremo na pot!

Moja pot je trajala dober teden dni. Načrtoval sem, da bi jih pet porabil za prevzem stroja in tri za obisk potencialnih poslovnih partnerjev. V preteklosti sem imel kar nekaj izkušenj s tajvansko opremo. Priznati pa moram, da je bila pot vse drugo kot pričakovano.

Po zelo dolgem letu, ki so ga popestrili rahlo vinjeni Poljaki, sem prispel na glavno tajvansko letališče, od koder sem se s hitrim vlakom odpravil proti svoji končni postaji, mestu Taichung. Na vlaku, ki doseže hitrost več kot 300 km/h, sem opazoval okolico, ki se je zaradi hitrosti neverjetno spreminjala. Prispel sem v ponedeljkovo jutro in prvič občutil natrpanost in jutranji vrvež na ulicah in cestah azijskih mest.

Otok Tajvan leži med Kitajsko na vzhodu in Japonsko na zahodu, na jugu pa so Filipini. Tajvan je skoraj dvakrat večji kot Slovenija, šteje pa 23,4 milijona prebivalcev.

Prvi ogled stroja in šok

Naslednje jutro sem se s predstavnikom podjetja Sheng Chyea, to je bil Ming Liu, odpravil na prvi ogled stroja. Po lepem presenečenju ob vstopu in po uvodnem sestanku smo odšli v proizvodnjo.

Ko smo prispeli do stroja, me je čakalo drugo presenečenje: kljub predhodnim zagotovilom še ni bil dokončan, kaj šele pripravljen za testiranje. Pri natančnem ogledu sem odkril več nepravilnosti.

Ob kosilu smo se pomenili, kakšne so moje zahteve in kako bomo odpravili napake. Priznati moram, da so sogovorniki bili zelo kooperativni, tudi pri odkritih napakah niso nasprotovali, temveč so jih čim hitreje poskušali odpraviti.

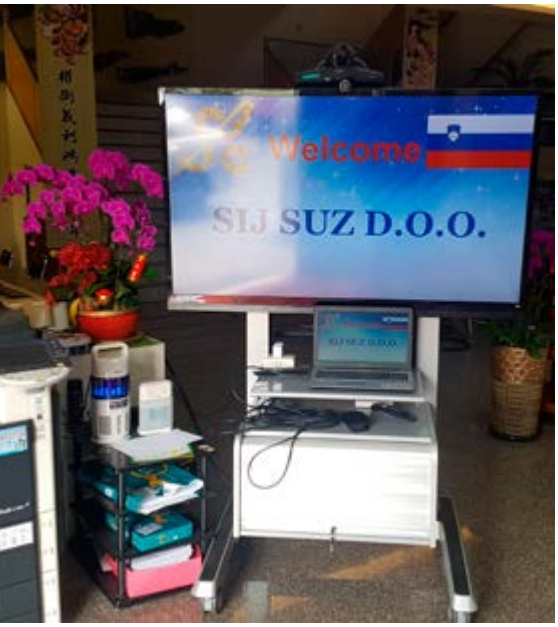

Ko sem prispel v podjetje,
me je čakalo presenečenje pri vratih.

Večerja pri lastniku podjetja, prisotni so bili samo bližnji prijatelji.

Ta dan se pridobil neprecenljivo lekcijo, da je potrebnega bistveno več usklajevanja s proizvajalcem (celo v fazi planiranja stroja), preverjanja izvedbe in »teženja« glede standardov, kot sem ga bil navajen pri nakupu strojev v Evropi.

Kaj pa zdaj?

Dnevi so kar leteli mimo, delo, hotel, delo in spet hotel. Moj cilj je bil čim prej odpraviti napake in pripraviti stroj na pravilen zagon. Nove izkušnje z lokalnimi strokovnjaki so tudi prinesle veliko novega znanja in vse skupaj je rezultiralo v uspešno sodelovanje.

Čas, ki so ga proizvajalci porabili za programiranje, sem izkoristil za obisk potencialnih novih poslovnih partnerjev. Izjemna pomoč mi je bil gospod Ming, ki mi je bil ves čas na voljo in me je spremljal med celotnim potovanjem. Veliko proizvajalcev namreč nima spletne strani, da bi jih lahko poiskal in se dogovoril za obisk, zato je zelo pomembno imeti lokalnega »vodiča«.

Pri kosilu sem se prvič srečal s pravo azijsko kulinariko, kar je bil drugi šok, saj ni niti približno taka, kot jo lahko okusimo pri nas, v azijskih restavracijah, prilagojenih za Evropejce.

Dan po tajvansko

Teden je hitro minil, za vikend pa me je lastnik podjetja Sheng Chyea s svojo družino povabil na izlet v okolico Taichunga. Ogledali smo si tržnico, budistični tempelj in skupaj lovili škampe, ki smo jih potem spekli na žaru. Dan smo zaključili s prijetnim druženjem v njihovem domu.

Kljub vsemu trudu proizvajalca stroj do konca mojega obiska ni bil pripravljen za podpis prevzemnega zapisnika, zato kmalu sledi ponovna pot na Tajvan v organizaciji podjetja Sheng Chyea.

Čakal me je še let nazaj, ki pa je bil bistveno lažji kot prejšnji. Ko sem prispel v Slovenijo, sem si obljubil, da vsaj teden dni ne jem riža.

Azijski trg strojev in opreme je res popolnoma drug svet kot evropski … Kljub vsem mogočim všečnostim in nevšečnostim pa sem vseeno mnenja, da je ta trg za nas zelo privlačen – tako z inovativnimi rešitvami kot tudi s konkurenčnostjo strojev po drugih kriterijih.

RAZVIJAMO

Alen Šapek, vodja razvoja, SIJ Ravne Systems

Dr. Tatjana Večko Pirtovšek, vodja metalurškega razvoja in raziskav, SIJ Metal Ravne

Foto: Alen Šapek, SIJ Ravne Systems

Rodila se je nova generacija jekla za valje

V preteklih mesecih smo se v družbah SIJ Ravne Systems in SIJ Metal Ravne intenzivno posvečali razvoju novega jekla za valje, imenovanega SIHARD R247, s ciljem povečanja konkurenčne prednosti in razvoja novih rešitev za kupce.

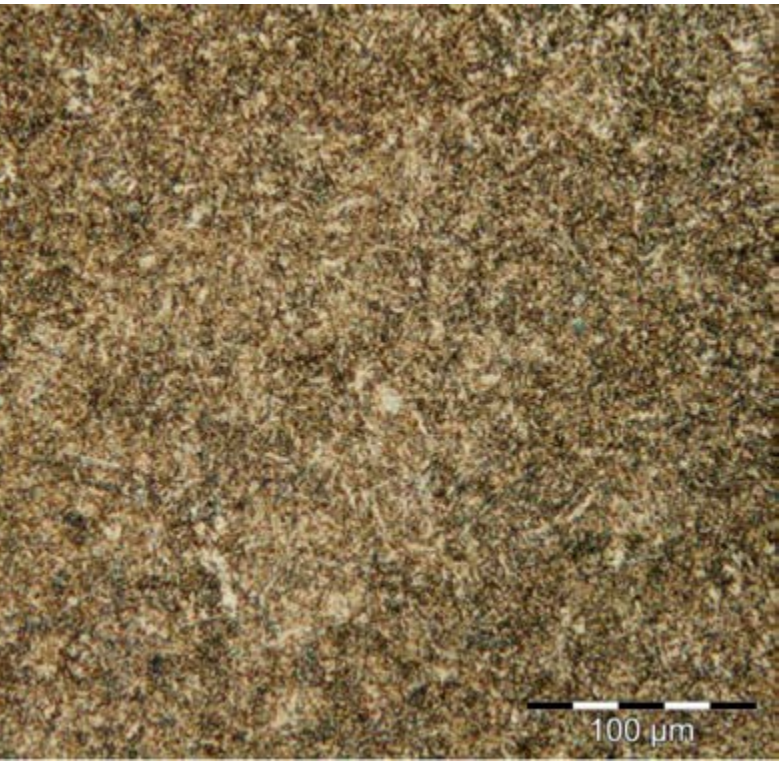

Mikrostruktura jekla – popuščni martenzit z enakomerno porazdeljenimi karbidi

Testno kaljenje valja

SIHARD R247

Novembra 2016 sta zaživela nova skupna tima družb SIJ Ravne Systems in SIJ Metal Ravne, in sicer tim za valje in tim za nože. Tima se ukvarjata z razvojem novih izdelkov za znane aplikacije in kupce. Pri konvencionalnih izdelkih nadomeščata standardne kvalitete z novimi jekli z izboljšanimi lastnostmi lastne blagovne znamke SIJ Metala Ravne, poleg tega pa razvijata tudi nova jekla za točno določene aplikacije.

Plod skupnega dela je jeklo za valje, imenovano SIHARD R247

Poskrbeli smo za celoten razvoj jekla, od prvih korakov, tj. določitve optimalne kemijske sestave, izvedbe vseh potrebnih raziskav, pa vse do litja prve testne šarže v SIJ Metalu Ravne in izdelave testnega valja v SIJ Ravne Systems.

Jeklo je prvenstveno namenjeno za izdelavo valjev za jeklarsko industrijo. Od prejšnje generacije jekla s 3-odstotno vsebnostjo kroma za indukcijsko kaljene valje se razlikuje v nekoliko spremenjeni (optimirani) kemijski sestavi. Ta povečuje globino kaljene plasti in pozitivno vpliva na odpornost na incidente, ki so precej pogosti v jeklarski industriji in znatno znižajo življenjsko dobo valjev. To pomeni, da lahko kupec valje uporablja dlje in zniža skupni TCO (»Total Cost of Ownership« oziroma skupne stroške lastništva), saj se v praksi velikokrat dogodi, da valje po končani uporabi na določeni liniji premestijo na drugi tip linije in ga kljub manjšemu padcu trdot uporabljajo naprej.

V timu smo se povezali proizvajalec jekla, izdelovalec valjev in uporabnik valjev

Na ta način iščemo najboljše rešitve, ki omogočajo izboljšanje najpomembnejših lastnosti v dani aplikaciji in s tem podaljšanje življenjske dobe valjev. V obeh družbah smo si enotni, da takšno sodelovanje prinaša velike koristi vsem. Za SIJ Metal Ravne kot proizvajalca jekel je še posebno dragoceno, da smo tako pridobili testni poligon za naša jekla, kjer dobivamo na podlagi praktičnih aplikacij povratne informacije o vzdržnosti naših jekel.

V SIJ Ravne Systems načrtujemo, da bomo do konca leta iz jekla nove generacije izdelali 350 ton valjev

Prepričani smo, da bodo v prihodnosti valji iz jekla SIHARD R247 ena naših ključnih konkurenčnih prednosti na tem področju jeklarske industrije. Novo jeklo kaže našo razvojno naravnanost in nenehno iskanje novih rešitev – s čimer potrjujemo, da naš slogan »Usmerjeni h kupcu« tudi v resnici živimo.

NAPREDUJEMO

Dr. Andrej Skumavc, razvojni inženir za varilne tehnologije specialnih jekel, SIJ Acroni

Foto: Borut Žigon

Odslej avtomatizirano merjenje trdote

Razvojni center Jesenice, Oddelek za razvoj jekel in tehnologij, je v sodelovanju z družbo SIJ Acroni v svojih razvojnih prostorih inštaliral avtomatizirani merilnik trdote avstrijskega proizvajalca EMCOTEST.

Barbara Šinkovec, tehnica za specialne metalografske preiskave, in Samo Kokalj, razvojni inženir za konstrukcijska in specialna jekla, izvajata meritve na novem avtomatskem merilniku trdote.

Avtomatizirani merilnik trdote

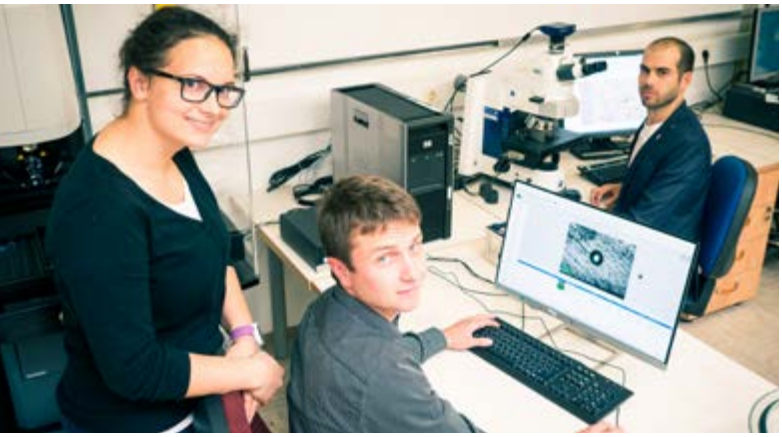

Barbara Šinkovec, tehnica za specialne metalografske preiskave, dr. Andrej Skumavc, razvojni inženir za varilne tehnologije specialnih jekel, in Samo Kokalj, razvojni inženir za konstrukcijska in specialna jekla, izvajajo raziskave na različnih materialih.

Glavne značilnosti novega avtomatskega merilnika trdote Emotest:

- območje obremenitev 0,3–250 kg,
- avtomatska analiza poteka profila trdote na preskušancih Jominy,
- analiza odtiskov preko programa EcosWorkflow,
- modul programske opreme Areamaster za preskuse na površini vzorca.

Merilnik trdote je težko pričakovana zamenjava obstoječe opreme ZWICK in pomeni ključno orodje za spremljavo obstoječega proizvodnega programa, obenem pa je tudi eden pomembnih temeljev za razvoj novih jekel oziroma zlitin.

Glavna prednost merilnika je možnost avtomatiziranih meritev trdote na vnaprej določenih točkah ali linijah merjenja. Na revolverski glavi so stalno nameščena vdiralna telesa za meritve trdot po metodah Vickers, Rockwell in Brinell.

Merilnik ima tudi funkcijo »mapping« za prikaz porazdelitve trdote na testiranem področju in funkcijo za avtomatsko skeniranje robov vzorca. Obe funkciji sta še posebno primerni za meritve trdote na zvarnih spojih, robovih materiala in površinsko oksidiranih vzorcih.

Končni prevzem opreme je bil opravljen konec oktobra 2018 po zadnjem izobraževanju, ki smo se ga trije operaterji udeležili pri izdelovalcu.

NAPREDUJEMO

Jože Apat, vodja projektov, SIJ Metal Ravne

S projektnim pristopom že 20 let vrtimo Demingov krog

V SIJ Metalu Ravne imamo že od leta 1999 vzpostavljen sistem projektnega pristopa za doseganje ciljev iz gospodarskega načrta družbe, ki glede na zahtevnost in pomembnost zahtevajo dodatne aktivnosti.

Demingov krog projektnega pristopa

Probleme preoblikujemo v izzive

Interni projekti so ime za orodje, ki se je spontano razvijalo za obvladovanje ključnih kazalnikov družbe. Samo metodo internih projektov stalno nadgrajujemo, saj se spreminjajo tudi ljudje, ki vstopajo v proces nenehnih izboljšav. Slednje je pojem iz sistema kakovosti ISO 9001, ki smo ga imeli za vodilo pri razvijanju metode internih projektov.

Danes je beseda »problem« skoraj prepovedana. Nadomestila jo je beseda »izziv«, ki naj bi imela bolj pozitivno konotacijo. Interni projekti so orodje, ki probleme preoblikujejo v izzive. V SIJ Metalu Ravne imamo probleme in si jih tudi priznamo. Imamo pa tudi orodje, ki seme problema razvije v drevo izziva.

Izhodišča za definiranje projektov črpamo iz gospodarskega načrta družbe

Leto 2019 je polno neravnovesij med tistim, kar znamo dobro delati in za kar imamo proizvodne zmogljivosti, ter tistim, kar zahteva tržišče. Cilji v gospodarskem načrtu so ostrejši od doseženih v letu 2018, hkrati se soočamo z rastjo določenih kategorij stroškov. Mučijo nas kratki pričakovani termini kupcev in potrebni tehnološki časi, soočamo se z ozkimi grli v proizvodnji …

Ta nesorazmerja v družbi SIJ Metal Ravne rešujemo z vzpostavljenim sistemom projektnega pristopa. Za cilje iz gospodarskega načrta družbe, ki glede na zahtevnost in pomembnost zahtevajo dodatne aktivnosti, definiramo interne projekte.

Projektni pristop uporabljamo za vrtenje Demingovega kroga. Na začetku leta 2019 smo tako definirali 75 projektov po posameznih področjih.

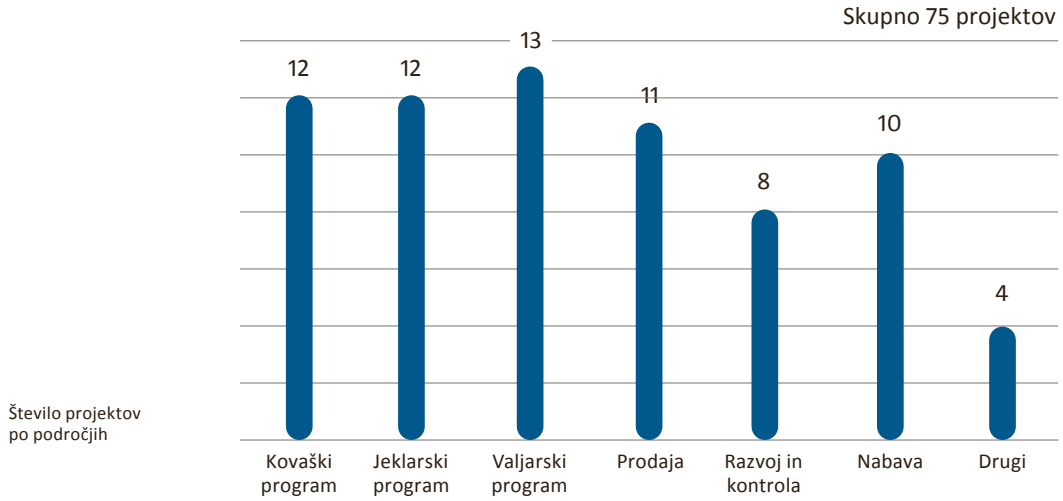

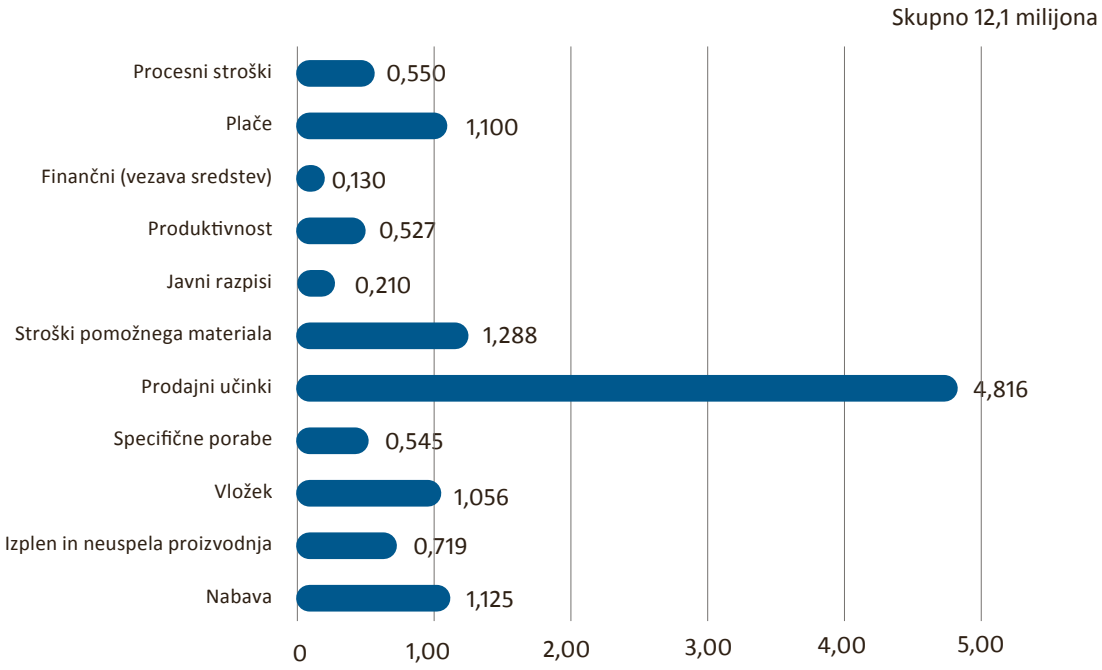

Ocena ekonomskih učinkov po področjih v milijonih evrov

Projekte smo zastavili po posameznih področjih poslovanja, seznam se bo med letom še dopolnjeval. Takšen obseg projektov pa zahteva veliko angažiranja človeških virov. Za njihovo boljše izvajanje bomo zato vodjem projektov zagotovili redno strokovno pomoč in izobraževanje, zapisali pa bomo tudi minimalne standarde projektnega pristopa glede na obseg projekta.

Projektni pristop prinaša tudi ekonomske učinke

Skupno pričakujemo 12,2 milijona evrov učinkov, od tega je načrtovanih 4,8 milijona evrov učinkov iz prodaje novih izdelkov, usvojenih v letih od 2015 do 2019.

Iz diagrama je razvidno, da pričakujemo največji učinek pri projektih, ki zajemajo prodajo novih izdelkov in nove kupce, in sicer predvsem iz naslova razlike med prodajno ceno in variabilnimi stroški izdelka.

V izvedbo projektov je bilo leta 2018 vključenih 121 zaposlenih, kar je 12 odstotkov vseh zaposlenih oziroma 40 odstotkov zaposlenih, ki so po svoji funkciji vključeni v vodenje poslovnih procesov (vodje, strokovni delavci). To je tudi okvirni nabor kadrovskih potencialov za projektni pristop v letu 2019. Naš slogan je vztrajati, na to imamo vpliv.

Kristijan Oprešnik, vodja prodaje v enoti Tiskarna, SIJ ZIP center

V SIJ ZIP centru smo pripravljeni prehoditi »dodatni kilometer«

Nasičenost trga s ponudbami grafičnih storitev je za prodajo SIJ ZIP centra vedno znova izziv, ki nas sili v iskanje novih poti in izvirnejših načinov pridobivanja kupcev. Da bi izstopili iz množice, nenehno izboljšujemo prodajni proces. »Go the extra mile« oziroma po slovensko »Prehodimo dodatni kilometer« je rek, na katerem gradimo našo kulturo prodaje. Gre za zavedanje, da vsa prizadevanja in dobro delo že v naslednjem trenutku zagotavljajo boljše izhodišče, boljšo realizacijo.

Kupec je kralj svojih želja, mi pa smo kralji svojega posla

V prodajnem procesu vsako povpraševanje skrbno proučimo in iščemo možnosti za optimizacijo izdelka. S kupcem se pogovorimo, ga poslušamo, prizadevamo si razumeti oziroma iz povedanega razbrati (vizualizirati), kakšen izdelek želi imeti v rokah. Kupec je kralj, vendar ni nujno, da ima vedno prav. Ker delujemo v specifični branži, s specialnim znanjem, kupcu oziroma naročniku znamo tudi pravilno in dobro svetovati. S tem prihranimo denar, hkrati pa naredimo izdelek »imenitnejši«, kupcu pa pokažemo, da nam je resnično mar: zanj, za njegovo zadovoljstvo in za kakovost izdelka, ki ga »damo iz rok«. Slednje je v času prenatrpanih urnikov in napetih terminskih rokov izjemnega pomena.

Kako »obvladujemo« svoje delo?

Obvladujemo procese, tehnologijo, trg, odnose s kupci in proizvodnjo, da »sledi« potrebam in pričakovanjem kupcev. Obvladujemo svoje delo, pri katerem smo vsi pripravljeni na »dodatni kilometer«. Ker je v procesu izdelave izdelka tako rekoč neskončno možnosti za odstopanja, moramo imeti pripravljen tudi plan »Ž«. S svetovanjem in iskanjem možnosti za optimizacijo storitev postavljamo temelje svojih konkurenčnih prednosti, ki se pokažejo ob primerjavi z našimi tekmeci.

Zavedamo se, da prenasičenost ponudbe in nenehne »boje« na trgu lahko presežemo le tako, da dolgoročno razvijemo storitev, ki je kupec ne bo mogel primerjati s konkurenco, da ustvarimo storitev z dodano vrednostjo, pri kateri cena ni edino merilo.

ZNAMO VARNO, ZMOREMO ZDRAVO

Katja Krumpak, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ

Foto: Dobran Laznik, SIJ Metal Ravne, in Borut Žigon

Drug drugega pazimo

Vroča valjarna iz SIJ Acronija in Logistika iz SIJ Metala Ravne sta se okitili z naslovom najvarnejši obrat v letu 2018. Tekmovanje in s tem pot do zmage sta bila pestra, vrh lestvice se je večkrat zamenjal, tudi ob treh podelitvah nagrad četrtletnim zmagovalcem smo le enkrat segli v roko isti ekipi sodelavcev. Sodelavci v obeh zmagovalnih obratih so bili zato končne zmage in nagrade še toliko bolj veseli. A ne bodo smeli počivati na lovorikah, saj smo že zakorakali globoko v tekmovanje za najboljše v letu 2019, pa tudi nevarnost žal nikoli ne počiva. Zmagovalce smo zato povprašali tudi, kako jih zmaga motivira ter zakaj je varnost skrb in uspeh vseh.

Vroča valjarna iz SIJ Acronija tekmovanja sicer ni začela najbolje, saj je prvi mesec zabeležila dve nezgodi. A nato se je slika popravila in do konca so delali »z ničlo«, zato so dobivali tudi dodatek točk za več zaporednih mesecev brez nezgod. Pridno so nizali tudi točke za oddane inovativne predloge s področja varnosti in zdravja pri delu, saj v celotnem tekmovanju iskric niso oddali le v dveh mesecih. Na drugem mestu so tekmovanje končali sodelavci Varilnih žic, SIJ Elektrode Jesenice, le za deset točk oziroma za eno iskrico razlike v vsem letu so prehiteli tretjeuvrščeni Jeklovlek, SIJ SUZ.

V SIJ Metalu Ravne je Logistika edini obrat, ki med tekmovanjem ni zabeležil nezgode, in je iz tega naslova prejel največji možen izkupiček točk. Ta konstantnost doseganja cilja nič nezgod ga je ponesla do končne zmage, čeprav se je malo manj »iskrilo« in točk za iskrice ni bilo veliko. Tudi na Ravnah je bila razlika med drugim na lestvici, Razvoj in kontrola, SIJ Metal Ravne, in tretjo, Strojegradnja, SIJ Ravne Systems, le deset točk. Z zmago in zbranimi točkami so najboljši na obeh lokacijah dobili denarno nagrado (ena osvojena točka pomeni en evro), ki jo bodo porabili po svoji želji.

Zmaga je dobra popotnica

»Za nas je zmaga dobra spodbuda za nadaljnje delo,« pravi Slavko Kajfež, strojni inženir, Vroča valjarna, SIJ Acroni. »Vsekakor, tudi zaradi novih oziroma prihodnjih sodelavcev, da vidijo, da je varnost na prvem mestu,« dodaja Ernest Endliher, kontrolor v proizvodnem procesu, Vroča valjarna, SIJ Acroni. »Da smo zmagali v tekmovanju za najvarnejši obrat, me seveda motivira za nadaljnje varno delo. Še naprej se bomo vsak zase in v sodelovanju z drugimi trudili, da bo naše delo varno za vse nas,« v imenu vseh obljublja Vlado Kalajžič, voznik viličarja, Špedicija, SIJ Metal Ravne (v tekmovanju za najvarnejši obrat Špedicija, Interna logistika in Planiranje tekmujejo skupaj pod imenom Logistika, op. a.).

MESTO NA LESTVICI	DRUŽBA, obrat	TOČKE (april–december 2018)
1	SIJ ACRONI, Vroča valjarna	1.495
2	SIJ ELEKTRODE JESENICE, Varilne žice	1.360
3	SIJ SUZ, Jeklovlek	1.350

MESTO NA LESTVICI	DRUŽBA, obrat/profitni center	TOČKE (april–december 2018)
1	SIJ METAL RAVNE, Logistika	1.360
2	SIJ METAL RAVNE, Razvoj in kontrola	1.020
3	SIJ RAVNE SYSTEMS, Strojegradnja	1.010

Zaposleni v Vroči valjarni, SIJ Acroni, so sklenili, da bodo prejeti nagradni bon ponosno obesili pri vhodu v obrat.

Mag. Branko Žerdoner, glavni direktor družbe SIJ Acroni, in Slavko Kanalec, direktor za tehnologijo Skupine SIJ, sta čestitala Ernestu Medji, vodji Vroče valjarne, SIJ Acroni, za zmago na lokaciji Jesenice.

Alojz Buhvald, izvršni direktor za proizvodnjo v SIJ Metalu Ravne, je čestital Mateji Kušej, vodji planiranja, in vsem sodelavcem zaželel varno delo ter dobro uvrstitev v tekmovanju tudi letos.

Sodelavci Logistike, SIJ Metal Ravne, so se razveselili nagrade. Denar bodo porabili za nakup soft-shell jaken, ki jih bodo ščitile pred prepihom ali kapljo dežja na delovnem mestu in v prostem času.

Delo brez nezgod je ekipni uspeh

Vsak dan brez nezgode je rezultat skupnega truda in vzajemne skrbi, ko vsak zaposleni dela premišljeno ter pri delu pazi nase in na sodelavce. »Glede na naravo dela se moramo vsi sodelavci res potruditi, da ga opravljamo varno. Več sodelavcev dela v nekem procesu in poleg skrbi za pravilen postopek dela skrbimo tudi za varnost drug drugega s tem, da se opozarjamo na morebitne nevarnosti in ovire. Vsak dobro pozna in opravi svoj del naloge v sodelovanju s sodelavcem, kar se odraža v večji varnosti pri delu,« recept za varno dela razkriva Vlado Kalajžič. »Priznanje potrjuje, da smo z doslednim spoštovanjem pravil varnega opravljanja delovnih nalog na pravi poti,« se strinja Simon Sedelšak, strokovni delavec III, Interna skladišča, SIJ Metal Ravne, in doda, da je najhujše, kar se lahko zgodi, da »se zaradi osebne lastne malomarnosti zgodi delovna nezgoda tvojemu sodelavcu in nosiš pred njim in drugimi odgovornost za posledice«. Vsaka nezgoda pusti posledice in tudi ko (ali če) se rane popolnoma zacelijo, spomin in opomin ostaneta vsem v obratu: »Dobro se zavedamo, kakšne negativne posledice za celoten obrat ima že ena huda poškodba,« vpliv nezgod na vzdušje v ekipi opiše Slavko Kajfež.

Vsi se zato vsak dan trudijo, da se izognejo nevarnostim za nezgode, in drug drugega opozarjajo na vsa bolj ali manj nevarna dela, pri katerih bi se lahko poškodovali. Boriti se je treba tudi proti tistim manj otipljivim nevarnostim, kot so rutina, hitenje, nezbranost, tako imenovana delovna slepota itd. Minuto za varnost in preventivno ravnanje zato jemljejo zelo resno. Pred vsakim začetkom del se pogovorijo, kaj je treba narediti, kje so potencialne možnosti za poškodbe in kako vsa dela varno izvesti. Sodelavci se tudi vestno opozarjajo med seboj na potencialne nevarnosti, saj tvegano ravnanje ne spravlja v nevarnost samo posameznika, ampak vse, ki delajo skupaj z njim. »Dosledno in natančno opozorim sodelavca, saj mi ni vseeno, da ogroža sebe in druge,« pravi Simon Sedelšak. »Kadar vidimo sodelavca, ki ne ravna varno ali ne uporablja osebne varnostne opreme, ga na to opozorimo. Pojasnimo mu, da s tem škodi ne le sebi, temveč tudi drugim sodelavcem v procesu dela in jih spravlja v nevarnost,« poudarja kolegialnost Vlado Kalajžič. »Med sodelavci velja, da drug drugega pazimo,« jedrnato zaključi Amir Salihović, žerjavovodja, Vroča valjarna, SIJ Acroni.

Ker je namen kampanje več varnosti za vse …

… sta v duhu kampanje tudi najslabše uvrščena obrata prejela sredstva v enaki višini kot zmagovalec na lokaciji, namenila pa jih bosta za izboljšave varnosti in zdravja pri delu tam, kjer jim bo to najbolj koristilo. V Nožih iz družbe SIJ Ravne Systems so sredstva unovčili za nakup novih ključev, signirnih številk ter vozička za varen prevoz orodja, in upajo, da bo z novim orodjem manj zdrsov in s tem povezanih poškodb prstov in rok. V Hladni valjarni v SIJ Acroniju bodo popravili pohodne površine: uredili bodo rešetke na odlagalnem mestu za valje CTM in betonski tlak v Skladišču vložka ZRM. Tako bo manj nevarnosti padcev, zvinov in drugih poškodb.

ZNAMO VARNO, ZMOREMO ZDRAVO

Katja Krumpak, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ

VIr: http://www.fundacija-avgustakuharja.si/predstavitev; https://sl.wikipedia.org/wiki/Avgust_Kuhar

Bodi prvi, ki dela varno, in se vrni zdrav domov!

Aprila se je začela kampanja Znamo varno, zmoremo zdravo, že četrta po vrsti. Namenjena je ozaveščanju o varnem in zdravem delu ter povezovanju zaposlenih v Skupini SIJ na temo varnosti in zdravja, ki je obenem skupna vrednota in cilj. Mednarodna organizacija dela je 28. april razglasila za svetovni dan varnosti in zdravja pri delu in ga od leta 2014 zaznamujemo tudi v jeklarstvu. Letošnja kampanja vsem zaposlenim polaga na srce: Bodi prvi, ki dela varno, in se vrni zdrav domov!

Stremimo k cilju NIČ nezgod. Lahko smo sicer relativno zadovoljni s trendom zadnjih petih let, ki je obrnjen navzdol, a vsekakor vrednosti kazalnikov še niso dovolj nizke, da bi se v prizadevanjih za varnejše delo lahko ustavili. Prav nasprotno, prvi koraki so pogosto najlažji, četudi so veliki. Ko si že na 90 odstotkih poti, pa si pravzaprav šele na polovici glede na trud, ki ga je še treba vložiti za doseganje končnega cilja.

Da znamo varno in zmoremo zdravo, je treba dokazati vsak dan sproti. Zato naj bo vsakdo tisti prvi, ki ve, da je vredno biti pazljiv in pozoren na potencialne nevarnosti. Z dobrim zgledom sodelavcem, izmenjavo dobrih praks znotraj ekip in med družbami, rednim in doslednim izvajanjem minute za varnost, predlogi za izboljšave in predlogi svojemu delavskemu zaupniku za varnost in zdravje pri delu lahko vsak zaposleni prispeva k dobri varnostni kulturi. Za varno delo brez nezgod smo odgovorni vsi skupaj in vsak zase. Vsi si želimo vračati domov zdravi.

Avgust Kuhar, mož, ki je v Sloveniji vpeljal pionirsko delo na področju varstva pri delu.

Bogata kulturna dediščina ozaveščanja o pomenu varnega dela. Vrednota vrniti se zdrav domov k družini pa bo vedno aktualna.

Letošnji apel

Tradicija ozaveščanja o varnosti in zdravju pri delu ima v Skupini SIJ že dolgo zgodovino. Avgust Kuhar je v Železarni Ravne po drugi svetovni vojni med prvimi v Sloveniji vpeljal ukrepe za preprečevanje nezgod pri delu, ki so postali zgled za preostalo Slovenijo in Jugoslavijo. Po njem se imenuje ustanova Fundacija Avgusta Kuharja, ki jo je s soglasjem ministra za delo leta 1996 ustanovila Zveza društev varnostnih inženirjev Slovenije. Ta podeljuje tudi nagrade Avgusta Kuharja za izjemne strokovne dosežke ter priznanja za dolgotrajno strokovno delo na področju varnosti in zdravja pri delu. Na tej bogati tradiciji gradimo in gremo varnejši in bolj zdravi prihodnosti naproti.

Druga prepoznavna »osebnost« je SIJ Acronijeva deklica, ki kliče »Očka, vrni se zdrav domov!«. Tabla je bila lani restavrirana in sporočilo je s tem znova oživelo. Na neki način smo si ga sposodili in ga obudili tudi v letošnji kampanji Znamo varno, zmoremo zdravo, saj k pozivu BODI PRVI, ki skrbi za svojo varnost in varnost svojih sodelavcev, dodajamo željo in cilj v enem: VRNI SE ZDRAV!

Da se vračamo zdravi domov, je seveda najprej pomembno za nas same. A prav toliko ali včasih še bolj je to pomembno za naše najbližje, družino in prijatelje, ki nas imajo radi. Letošnje aktivnosti smo zato obarvali tudi družinsko, saj želimo, da je varno delo vsaj občasno tema pogovora tudi doma, vsekakor pa vrednota in cilj vse družine. Naj bo prva skrb, ko pridemo na delo, da delamo varno in da se z dela vrnemo zdravi domov. Tudi zato, ker nas doma čakajo ljudje, ki mislijo na nas.

Zaposlene so aprila takole pričakala vabila k sodelovanju pri aktivnostih letošnje kampanje Znamo varno, zmoremo zdravo.

Pridružite se

Letošnja kampanja ohranja eno najbolj prepoznavnih aktivnosti kampanje, to je tekmovanje za najvarnejši obrat. Sistem spremljanja rezultatov in podeljevanja točk je enak kot lani, le da tekmovanje prvič poteka vse koledarsko leto. Tako bomo razglasili in nagradili ene četrtletne zmagovalce več kot lani. Ob koncu tekmovanja, ki se zaključi v začetku prihodnjega leta, bomo znova nagradili oddelek, ki bo v vsem letu zbral največ točk in se bo lahko vse prihodnje leto ponašal z naslovom najvarnejši obrat na Ravnah oziroma na Jesenicah. V duhu kampanje bomo najslabše uvrščenemu na lestvici ponudili možnost, da za isti znesek, kot ga bo prejel zmagovalec, v svojem delovnem okolju uresniči predlog(e) za izboljšave na področju varnosti in zdravja pri delu.

Točkovanje v tekmovanju za najvarnejši obrat:

- Vsak mesec, v katerem obrat ali oddelek ne zabeleži nobene nezgode, prinese 50 točk obratom z lažjimi pogoji dela in 75 točk obratom s težjimi pogoji dela.
- Dodatne točke prinaša tudi večmesečno obdobje brez nezgod. Primer: za prvi mesec brez nezgode dobi obrat 50 točk, za naslednjega, v katerem izpolni cilj, dobi 60 točk, v tretjem zaporednem mesecu in vseh nadaljnjih pa 70 točk. Če se vmes pripeti nezgoda, se prvi naslednji mesec brez nezgode spet točkuje s 50 točkami.
- Vsak mesec, v katerem obrat ali oddelek odda vsaj eno iskrico s področja varnosti in zdravja pri delu, je oddelek nagrajen z desetimi točkami. Iskrice se oddajajo po ustaljeni poti za zbiranje inovativnih predlogov.
- Vsako četrtletje obrat dobi točke za napredek glede na isto lansko trimesečno obdobje (ali jih ne dobi, če napredka ni), vsako četrtletje pa točke ponastavimo na nič.
- Za končnega zmagovalca se seštejejo vse točke.

Rezultate tekmovanja lahko spremljate na silhuetah, ki so postavljene v obratih, in v mesečnem e-novičniku, ki vsakokrat osvetli določeno temo ali problematiko glede varnosti in zdravju pri delu. Tekmovanje in kampanjo nasploh boste seveda lahko spremljali tudi v reviji SIJ in internih časopisih družb.

Aprila je vse zaposlene v proizvodnji na Jesenicah in Ravnah iz družb SIJ Acroni, SIJ SUZ, SIJ Elektrode Jesenice, SIJ Metal Ravne, SIJ Ravne Systems in SIJ ZIP center na njihovi garderobni omarici pričakalo dvojno vabilo:

- K izkustvu nevropatske bolečine in pogovoru z bolnico, ki živi z eno od oblik te doživljenjske bolečine po poškodbi živcev. Sodelavce smo povabili, da se za trenutek postavijo v čevlje takšnega bolnika in se pogovorijo z bolnico o vsem, kar jih v zvezi s tem zanima. Namen je bil dati vpogled v, upamo, da nikoli uresničeno, potencialno posledico nezgode pri delu in s tem dodatno spodbudo za previdno, pravilno in pozorno, torej varno delo.

- K sodelovanju na Družinskem ustvarjalnem natečaju, ki k razmisleku in skrbi za varno delo vključuje vso družino.

Magnet s sporočilom Vrni se zdrav pa naj bo stalni opomnik, lahko drži sporočilo ali fotografijo bližnjih v garderobni omarici ali pa nas nagovarja z domačega hladilnika.

Razmišljanju o varnem in zdravem delu oziroma o tem, kako pomembno je, da se vrnemo vsak dan zdravi domov, bomo posvetili tudi animacijski kotiček za vso družino v okviru Sijevega dne.

sij

ZNAMO VARNO, ZMOREMO ZDRAVO!

DRUŽINSKI USTVARJALNI NATEČAJ

VRNI SE **ZDRAV!**

Vsaka noč in vsak dan sta lahko velika, ker te doma čakajo ljudje, ki mislijo nate.
Kaj vedo o varnosti pri delu? Kaj ti priporočajo?
Kako ti sporočajo, da si želijo, da se vrneš zdrav?

POVABI ŠE SVOJO DRUŽINO

KAJ?

Oddajte **narisana, naslikana, napisana ali kako drugače ustvarjena sporočila** svojih otrok in drugih družinskih članov, ki vas spodbujajo k varnemu delu.

KDAJ?

Najkasneje do **20. maja 2019.**

KAM?

Oddate jih lahko v tajništvu, recepciji, oddelku za korporativno komuniciranje, v nabiralnik oz. mnenjsko skrinjico ali svojemu vodji. Na hrbtno stran ali na poseben list napišite svoje kontaktne podatke (ime, priimek, oddelek in družbo ter e-poštni naslov ali telefonsko številko).

NAGRADA

10 najbolj simpatičnih, kreativnih, ganljivih ali kako drugače izstopajočih del bo nagrajenih z uporabnimi nagradami, ki vas bodo spremljale na vaših zdravih počitnicah!

Nagrade: 10× hladilna torba in senčnik

Komisija bo nagrajence izbrala in jih o izboru obvestila do 10. junija 2019, izbrana dela pa bodo objavljena v naslednji izdaji revije SIJ in po drugih internih kanalih družb Skupine SIJ. Celotno besedilo natečaja je objavljeno na intranetu https://moj.sij.si/, dostopno pa je tudi v tajništvu družb.

ZNAMO VARNO, ZMOREMO ZDRAVO

Katja Krumpak, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ
Foto: Katja Krumpak, SIJ
Irena Kolenc Janović, SIJ Acroni

Ščepec radovednosti in velika mera »aha« trenutkov

»Zdaj pa razumem, kako se počuti moja žena!« je dejal naš sodelavec, ko je potegnil roko iz »škatle«, ki povzroči mravljinčenje. Vsak od petih občutkov nevropatske bolečine, ki so jih lahko občutili preizkuševalci simulatorja bolečin, je komu prinesel podobno spoznanje. Spet drugi so s to izkušnjo spoznali, da se s takšnimi občutki in tegobami soočajo tudi sami, pa temu do sedaj niso znali pripisati vzroka. Vsi skupaj pa smo si rekli: Pazimo nase in na svoje zdravje!

Sodelavci SIJ Metala Ravne so bili zamišljeni nad občutki, ki so jih izkušali v posameznih škatlah.

Poškodbe rok so najpogostejša posledica nezgod pri delu v Skupini SIJ. Ureznine, stisnine, opekline in udarnine lahko pustijo tudi trajno poškodovano živčevje. Tudi ponavljajoči se gibi, ki povzročijo utesnitev živca v rokah, nogah ali hrbtenici (na primer vijačenje, uporaba računalniške miške, nepravilno dvigovanje bremen), sladkorna bolezen, rak, možganska kap, alkoholizem in drugi vzroki lahko povzročijo trajno okvaro živčevja. To občutimo kot stalno prisotno nevropatsko bolečino v eni ali več njenih pojavnih oblikah: kot bolečo pekočino ali mraz, mravljinčenje, gomazenje ali zbadanje. V aprilu, mesecu varnosti in zdravja pri delu, smo zato v okviru kampanje Znamo varno, zmoremo zdravo v proizvodnih obratih naših družb na Jesenicah in Ravnah gostili simulator bolečin in zaposlene ozaveščali o možnih vzrokih in prepoznavanju simptomov nevropatske bolečine. Marsikdo je zaradi presenečenja nad občutkom hitro izmaknil roko in izkušnja je prinesla tudi nekaj smeha v naš delovni vsakdan. A se je smeh hitro polegel, ko so si obiskovalci skušali predstavljati, kako bi bilo, če te taki občutki bolečine spremljajo 24 ur na dan vse življenje. Nekateri sodelavci, ki to žal že dobro poznajo, pa so s kolegi odkrito podelili svoje izkušnje.

Romana Praprotnik, ki se od hude poškodbe noge dalje vsak dan spopada z občutki zbadanja, bolečega mraza in mravljinčenja, je obiskovalcem simuliranja bolečin povedala, kakšno občutenje skuša poustvariti vsaka od petih škatel oziroma kaj lahko pričakujejo, ko so bolj ali manj pogumno vtikali roke v napravo. Čeprav simulator ni mišljen kot preizkus poguma v smislu, kdo prenese več bolečine, je marsikdo kljub temu pristopil precej nejeverno. Po peti škatli pa rekel: »Sploh ni hudo. Tele mravljice, ki ti lezejo po roki, so pa prav prijetne. Ampak ker res traja samo trenutek, potem pa lahko roko izmakneš. Če bi to čutil ves čas do konca življenja … ne, od tega pa lahko kar znoriš.« Romana Praprotnik nam je pojasnila tudi, kaj vse lahko povzroča nevropatsko bolečino in kam se obrniti po nasvet in pomoč.

Nasmejana kljub stalni bolečini

V pogovoru smo Romano Praprotnik povprašali, kaj pomeni živeti z nevropatsko bolečino, in o njenem poslanstvu, da o tem ozavešča ljudi.

Sodelavci iz družbe SIJ Elektrode Jesenice so radovedno preizkusili različne občutke bolečine.

Od kod ideja za senzorij bolečin?
Predvsem iz lastne izkušnje. Tudi zdravniki so mi velikokrat rekli, da nevropatsko bolečino v teoriji poznajo, vendar pa si težko predstavljajo občutke, ki jim jih opisujejo bolniki. Težko se je postaviti v čevlje bolnika, ko se ne da nič videti, otipati in izmeriti, ko lahko samo poslušamo opise.

Kdo vse je sodeloval pri nastanku in pomagal pri izdelavi?
Bolniki, zdravniki in farmacevtsko podjetje, ki izdeluje zdravila za lajšanje simptomov nevropatske bolečine, smo staknili glave, kako bi poustvarili to izkušnjo. Razmišljali smo, kako bi naredili simulator, s katerim bi lahko ozaveščali ljudi. Idejo smo predstavili inovatorju, ki je na podlagi naših opisov in izhodišč in v sodelovanju z zdravniki nato izdelal ta senzorij bolečine.

Zakaj je pomembno, da govorimo o nevropatski bolečini? Zakaj ste se odločili, da se boste ozaveščali ljudi o teh težavah?
Za ozaveščanje sem se odločila na podlagi svoje izkušnje. Po poškodbi sem prišla k zdravniku in mu povedala, da me v noge tako zebe, da me od tega boli, pri tem pa so noge zunaj na otip povsem normalno tople. Rekel mi je, da to pač tako je, da je to normalno. Vendar ni, nihče ne more stalno živeti s tako bolečino. Od znotraj me je boleče zeblo in tudi zbadalo. S tako bolečino ne moreš normalno funkcionirati. S pravo terapijo pa zdaj živim kolikor se da običajno življenje. Meni je že veliko pomenilo to, da sem prišla do zdravnika, ki me je poslušal in razumel. Potem mi je tudi svetoval, kako lahko omilim bolečine. Zdaj migam ves čas, da imam nogo dobro prekrvavljeno, vsak dan se ukvarjam s športom, pazim, da delam pravilne gibe, pravilno dvigujem bremena. Torej, ozaveščanje je pomembno zato, ker ljudje premalo vedo o simptomih nevropatske bolečine, ki jih morda čutijo sami ali njihovi bližnji, o občutkih, ki jim jih opisujejo bolniki, pa premalo vedo tudi zdravniki.

Kako vi doživljate nevropatsko bolečino?
Odkar se aktivno ukvarjam s športom, je precej bolje. Kljub vsemu je bolečina nepredvidljiva, nikoli ne vem, kdaj in kje me pričaka recimo grozno pekoč občutek ali občutek, kot bi mi nogo prebadali noži. Ali pa me kar naenkrat začne boleče zebsti v nogo, ko sedim na kavi s prijateljico.

Bolečina vam je korenito spremenila življenje. Kljub vsem tegobam ostajate izjemno pozitivni in polni energije. Kako ste se vi spremenili, da ste danes to, kar ste?
Sebe sem povsem spremenila. Po enem hudem dogodku v življenju sem spoznala, da mi je v življenju dano, da ozaveščam ljudi. Svoje poslanstvo vidim v tem, da se o teh simptomih ljudje pogovarjajo in da pravočasno poiščejo pomoč. Včasih je veliko odvisno od tega, kaj je v naši glavi. Če preveč razmišljamo o nečem, to kar prikličemo. In verjamem, da je lahko tudi obratno, zato poskušam, kolikor se da, odmisliti bolečino. Včasih se zaradi bolečine nasmejem tudi skozi stisnjene zobe in si rečem, saj jutri bo pa bolje. Kaj pa naj!

Kaj bi svetovali ljudem, ki pri sebi prepoznajo katerega od občutkov stalno prisotne oziroma ponavljajoče se bolečine?
Vedno najprej pravim, pazite na redno in pravilno gibanje. Ljudje smo ustvarjeni za gibanje. Nepravilno dvigovanje bremen ali pa stalno sedenje, delo z računalnikom, to prinaša tudi trajne posledice. S simulatorjem ljudi zato ozaveščamo tudi o tem, kaj jih čaka, če ne bodo pazili nase, in da je v primeru, da kaj od predstavljenega že čutijo, smiselno obiskati zdravnika. Vedno pa razložim tudi, kako si lahko razmigajo roke in raztegnejo dlani, naj bremena s tal pobirajo s počepom in ne s sklanjanjem, in tako naprej. Sami lahko marsikaj naredimo, da preprečimo bolečino ali vsaj njeno stopnjevanje. Ljudem, ki jim zdravnik morda sprva ne verjame, pa svetujem, da so vztrajni in se ne pustijo odgnati. Treba je poiskati ustrezno pomoč. Nekaj si lahko v prvih korakih prepoznavanja simptomov pomagamo tudi z informacijami s spleta, da si ustvarimo kontekst.

Obiskovalci simulatorja bolečin se zelo različno odzovejo na izkušnjo. Kateri odziv med našimi obiskovalci simulatorja se vam je najbolj vtisnil v spomin?
Včasih ljudje preizkusijo občutke v simulatorju bolečine in rečejo, pa saj ni hudo, v škatli za toplo je pač toplo. Ampak ko jim rečem, naj si predstavljajo takšen zelo vroč občutek za stalno, pa se zamislijo. Veliko ljudi se najde v občutku mravljinčenja, ki je pogost pri sindromu karpalnega kanala ali išiasu. Kateri odziv mi bo ostal v spominu? Zagotovo odziv gospoda, ki je rekel, da zdaj po izkušnji razume težave svoje žene, in gospe, ki je rekla, da si šele zdaj predstavlja, kaj doživlja mož po svoji poškodbi. Od vseh osebnih zgodb, ki jih srečujem pri svojem delu, pa se me je najbolj dotaknila življenjska zgodba gospoda, ki mu je zaradi stalnega občutka gomazenja njegov zdravnik rekel, da je nor, namesto da bi prepoznal težavo in mu pomagal. Predal se je alkoholu, bil tudi depresiven, njegova družina je razpadla. Ko sva se srečala na eni od mojih akcij ozaveščanja, je spoznal, da v teh težavah ni sam in da imajo svoj vzrok. Poiskal je ustrezno pomoč, se ozdravil alkoholizma, pogovoril in pobotal z družino, ki ga je potem lažje razumela … Kadar mi uspe pomagati človeku, da bo lažje živel, si znal osmisliti bolečino in se obrniti na pravi naslov, potem vem, da je to, kar počnem, res vredno vsake minute mojega časa.

IZMENJUJEMO ZNANJE

Irena Kolenc Janović, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ Acroni

Foto: Borut Žigon

Kar iskrilo se je od radovednosti

Družbo SIJ Acroni so ponovno obiskali avstrijski študenti prodaje in marketinga s School of Management, University of Applied Sciences of Austria, ki nas vsako leto znova presenetijo z iskrenim zanimanjem za marketing in prodajo znotraj industrije jekla. Tudi tokrat so nas zasuli z vprašanji, tudi takšnimi bolj strokovnimi, zato smo jih bili še posebno veseli!

Študentje so najprej z velikim zanimanjem prisluhnili predstavitvi družbe SIJ Acroni, pri kateri sta se zelo dobro dopolnjevala Aleš Falatov, vodja marketinga Skupine SIJ, in Roman Robič, tehnični direktor družbe SIJ Acroni. Po uvodni predstavitvi so postavili številna vprašanja, pri čemer jih je zanimalo vse mogoče – od najbolj splošnih vprašanj, denimo kje vse na svetu smo prisotni na trgih, pa vse do bolj podrobnih, denimo kakšna je naša aplikacija in v kolikšni meri jo uporabljamo … V do zadnjega kotička napolnjeni sejni sobi se je kar iskrilo od radovednosti, želje po pridobivanju novih znanj, pa tudi smeha ni manjkalo.

V nadaljevanju smo študente, ki jih je bilo okrog 70, razdelili v tri skupine ter jih popeljali na ogled proizvodnje jekla v Vroči valjarni. Študentje so si z zanimanjem ogledali HTL in Steckel, obiskali so tudi kabine, kjer so opazovali danes že v veliki meri avtomatizirano delo za računalniki. Najbolj od vsega pa se jim je zdel zanimiv pogled na žareče slabe, saj mnogi od njih proizvodnje jekla še niso obiskali. Teoretičnega znanja jim zares ni manjkalo, praksa pa jim je bila zato še toliko bolj zanimiva!

Ob odhodu smo jih povabili še k skupinskemu fotografiranju in jih povprašali, ali se jim zdi industrija jekla zanimiva priložnost za njihovo kariero. Prav vsi študentje so nam odgovorili, da jim jeklarska industrija pomeni izziv in da bi se v prihodnosti lahko videli v njej. Podali pa so nam tudi nekaj zanimivih nasvetov za izboljšave … Preberite, kaj vse so povedali!

Nadine Weisser, 1. letnik

Kako ocenjujete obisk?
»Obisk proizvodnje jekla mi je bil zelo kul in zanimiv, le malce hrupno je bilo.«

Se v prihodnosti vidite v marketingu znotraj jeklarske industrije?
»Slišati je zelo zanimivo, v prihodnosti si lahko predstavljam, da bi se zaposlila v jeklarski industriji.«

Ali vam jeklarska industrija pomeni izziv z marketinškega vidika? Katero marketinško strategijo bi izbrali v jeklarski industriji?
»Reciklirate odpadlo jeklo, tako da bi bila najboljša strategija stroškovna učinkovitost.«

Glede na informacije, ki ste si jih danes pridobili, imate kakšno idejo, kaj bi spremenili ali izboljšali?
»Izboljšala bi spletno prodajo.«

Aleksandra Eckes, 1. letnik

Kako ocenjujete obisk?
»Obisk je bil zelo informativen, še posebno mi je bil všeč obisk proizvodnje jekla, ker smo si lahko predstavljene procese ogledali tudi v praksi.«

Se v prihodnosti vidite v marketingu znotraj jeklarske industrije?
»Področje je polno izzivov in bi se bila pripravljena spoprijeti z njimi.«

Ali vam jeklarska industrija pomeni izziv z marketinškega vidika? Katero marketinško strategijo bi izbrali v jeklarski industriji?
»Stroškovno učinkovitost in konstantno optimizacijo stroškov. Recikliranje odpadlega jekla je prav tako izziv.«

Glede na informacije, ki ste si jih danes pridobili, imate kakšno idejo, kaj bi spremenili ali izboljšali?
»Izboljšava spletne trgovine, izgradnja tesnih odnosov s strankami ...«

Michael Schmidholer, profesor

Kako ocenjujete obisk?
»Zelo dobro.«

Ali vam jeklarska industrija pomeni izziv z marketinškega vidika? Katero marketinško strategijo bi izbrali v jeklarski industriji?
»Neposreden odnos s strankami ter večkanalni marketing za standardne izdelke.«

Glede na informacije, ki ste si jih danes pridobili, imate kakšno idejo, kaj bi spremenili ali izboljšali?
»Ne veliko. Marketinška orodja že uporabljate, procesna avtomatizacija je prav tako že vzpostavljena.«

Margarethe Überwimmer, profesorica

Kako ocenjujete obisk?
»Odlično.«

Ali vam jeklarska industrija pomeni izziv z marketinškega vidika? Katero marketinško strategijo bi izbrali v jeklarski industriji?
»Vsekakor se mi zdi jeklarska industrija z marketinškega vidika velik izziv. Izbrala bi strategijo razvoja družbe v smeri storitev (storitvizacija).«

Glede na informacije, ki ste si jih danes pridobili, imate kakšno idejo, kaj bi spremenili ali izboljšali?
»Vsekakor nadaljujte v smeri, kot jo je predstavil vodja marketinga.«

Hanna Tröbinger, 1. letnik

Kako ocenjujete obisk?
»Zanimiv, saj le redkokdaj dobiš priložnost, da si lahko ogledaš proizvodnjo jekla.«

Se v prihodnosti vidite v marketingu znotraj jeklarske industrije?
»Zdi se mi čisto mogoče, da bi se v prihodnosti zaposlila v jeklarski industriji.«

Ali vam jeklarska industrija pomeni izziv z marketinškega vidika? Katero marketinško strategijo bi izbrali v jeklarski industriji?
»Predvsem strategijo diverzifikacije.«

Glede na informacije, ki ste si jih danes pridobili, imate kakšno idejo, kaj bi spremenili ali izboljšali?
»Glušniki za obiskovalce bi bili v proizvodnji zelo dobrodošli.«

SKRBIMO ZA NASLEDSTVO SODELAVCEV

Irena Kolenc Janović, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ Acroni
Foto: Borut Žigon

Obiskovalci navdušeni nad sodobno proizvodnjo jekla

V družbi SIJ Acroni smo marca v okviru dnevov odprtih vrat na stežaj odprli vrata številnim obiskovalcem – bilo jih je več kot 200. Obiskovalci so si z navdušenjem ogledali proizvodnjo jekla, ki je zaradi vlaganj v posodobitev in številnih inovacij tehnološko že zelo izpopolnjena.

»Imam prosto soboto, v medijih sem slišala za dneve odprtih vrat in si rekla, zakaj pa ne,« je povedala 29-letna Urša Jerala, ki je SIJ Acroni obiskala prvič in je bila nad urejeno in avtomatizirano proizvodnjo pozitivno presenečena. Med udeleženci je bil tudi 14-letni Luka Rant, učenec OŠ Železniki, ki ga je predstavitev družbe SIJ Acroni na informativnem dnevu na strojni šoli v Škofji Loki tako navdušila, da se je z veseljem udeležil tudi ogleda proizvodnje jekla. Ko bo velik, bi se želel v SIJ Acroniju morda tudi zaposliti, najverjetneje pa bo delal doma, saj imajo delavnico.

Železo talimo pri kar 1570 stopinjah

Obiskovalci – najmlajši je bil star tri leta, najstarejši 81 let – so najprej prisluhnili predstavitvi družbe. Izvedeli so, da SIJ Acroni velja za vodilnega proizvajalca nerjavne debele pločevine v Evropski uniji in enega vodilnih proizvajalcev specialnih jekel. Naša jekla najdemo po vsem svetu, naši kupci pa so cevarji, orodjarji, proizvajalci delovnih strojev, ladjarji, elektroindustrija, avtomobilska industrija, razrezni centri … Izvedeli pa so tudi marsikaj zanimivega iz proizvodnje jekla; najmlajšim obiskovalcem se je še posebno zanimiv zdel podatek, da železo talimo v peči pri 1570 stopinjah.

V nadaljevanju so si obiskovalci z zanimanjem ogledali proizvodnjo vroče valjanih plošč in hladno valjanih kolobarjev v obratih Vroča valjarna in Hladna predelava, obiskali pa so tudi mehanski laboratorij, kjer so si ogledali poskus preverjanja žilavosti jekla pri nizkih temperaturah, ko se vzorci ohlajajo s tekočim dušikom. Najmlajši obiskovalci so bili nad poskusom v laboratoriju še posebno navdušeni.

Mladim, ki jih zanimajo tehniški poklici, so vrata vedno na stežaj odprta

»Z dnevi odprtih vrat, ki jih organiziramo že tradicionalno, odpiramo vrata tako našim sokrajanom kot tudi drugim obiskovalcem. Še posebno pa smo veseli obiska mladih, saj jim želimo pokazati, da je jeklarska industrija danes povsem drugačna, kot je bila nekoč – je namreč zelo modernizirana in tako mladim ponuja odlične priložnosti za karierni razvoj,« je povedala Tanja Avguštin Čufer, vodja kadrovske službe družbe SIJ Acroni.

Letos smo razpisali 25 kadrovskih štipendij za mlade, med najbolj iskanimi poklici pa so strojni tehniki, elektrotehniki, elektrikarji, inštalaterji strojnih inštalacij in strojni ključavničarji. SIJ Acroni svojim zaposlenim sicer omogoča številne ugodnosti – od sofinanciranja dodatnega pokojninskega zavarovanja do najrazličnejših oblik športne rekreacije, druženj zaposlenih in njihovih družinskih članov na športno-družabnih dogodkih idr.

»Kot Triglav velikanski stroji« in »gumbi, s katerimi delamo jeklo«

Če sklepamo iz odziva najmlajših obiskovalcev dnevov odprtih vrat, je zanimanje za tehniške vede veliko, če se jim le znamo približati in predstaviti proizvodnjo jekla na njim zanimiv način. Otroci kar niso mogli skriti čudenja nad žarečimi slabi, »kot Triglav velikanskimi stroji« in »gumbi, s katerimi delamo jeklo«. Mnogi so nam obljubili, da se kmalu spet vidimo. Vsekakor upamo, da so med mladimi nadebudneži tudi nove generacije naših sodelavcev.

Obiskovalci dnevov odprtih vrat so povedali:

David Klobučar, osnovnošolec (12 let)
»Na dan odprtih vrat me je povabil oče, ki tukaj dela. To ni bil moj prvi obisk proizvodnje jekla. Ogled mi je bil zelo zanimiv. Najbolj so mi bili všeč piškoti, še posebej breskvice.«

Boštjan Žigon, podjetnik (42 let)
»Na ogled sem pripeljal otroke. Sam proizvodnjo jekla dobro poznam, saj sta tu delala oče in brat. Je bil pa ogled pravo presenečenje za otroke, ki so danes izvedeli veliko zanimivega in tudi koristnega.«

Ana Jerala, dipl. fizičarka (32 let)
»Na ogled sem prišla na pobudo znanke. V družbi SIJ Acroni sicer ne dela nihče od mojih bližnjih. Najbolj me je presenetila velikost proizvodnje. V prihodnje bi se morda želela tukaj tudi zaposliti.«

Izidor Trojar, upokojenec (81 let)
»V Acroniju sem dolga leta delal kot vodja metalurškega laboratorija OTK. To je moj prvi obisk po 25 letih. Na ogled sem pripeljal ženo, ki je bila tu prvič. Proces dela je drugačen, kot je bil nekoč, veliko bolj je avtomatizirano. Najbolj me je presenetil dober zrak v hali Hladne predelave.«

Klemen Klemenc, upokojenec (67 let)
»Nekoč sem bil zaposlen v Slovenskih železarnah in nato v Acroniju. Prišel sem obujat spomine na enega najlepših obdobij v moji karieri. Najbolj so me presenetile vse novosti, še posebno pa urejenost prostorov. Obisk bi ocenil z deset plus.«

Issa Muranović, šolarka (10 let)
»Za dan odprtih vrat mi je povedala mami, ki dela v SIJ Acroniju. Proizvodnjo jekla sem obiskala prvič. Najbolj zanimivo mi je bilo videti, kako so valjali pločevino. Moj mlajši brat pa je bil navdušen nad poskusom v laboratoriju. Je rekel, da ko bo velik, bo delal v laboratoriju in 'meril kovine'.«

Ula Peterman, dijakinja (16 let)
»Na ogled me je povabila mami, ki je sodelavka v Skupini SIJ. V proizvodnji jekla sem bila prvič. Najbolj sta mi bila všeč test s tekočim dušikom in valjanje plošč. Presenetilo me je, da so stroji tako veliki in žareče plošče tako vroče.«

Zoja Peterman, dijakinja (16 let)
»Na ogled sem prišla s sestro, to je tudi moj prvi obisk. Najbolj od vsega mi je bil všeč Blooming, presenetila pa me je vročina, ki jo lahko ustvari žareč slab. Obisk ocenjujem z oceno odlično.«

SKRBIMO ZA NASLEDSTVO SODELAVCEV

Stane Jakelj, razvojni inženir za nerjavna jekla, SIJ Acroni in Razvojni center Jesenice

Foto: Stane Jakelj, SIJ Acroni in Razvojni center Jesenice

»Tehniški poklici so kul«

Prvi torek v marcu je bilo v prostorih oddelka za razvoj jekel in tehnologij Razvojnega centra Jesenice in družbe SIJ Acroni zelo živahno in posebno vzdušje. Gostili smo 40 devetošolcev OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica. Zanje smo pripravili zanimiv tehniški dan.

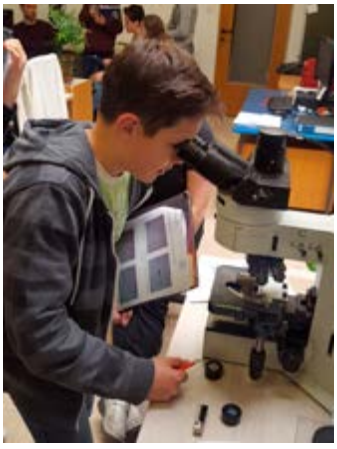

Aktiven obisk devetošolcev na tehniškem dnevu v družbi SIJ Acroni in Razvojnem centru Jesenice

Tehniške dneve v družbi SIJ Acroni in Razvojnem centru Jesenice pripravljamo za mlade, da jim pokažemo našo proizvodnjo, tehnološke procese, delo v laboratorijih in jih seznanimo s pomenom tehniških znanj za prihodnji razvoj. Mlade navdušujemo in spodbujamo za inženirstvo, tehniko, naravoslovje in inovativnost ter tudi za druga znanja in kompetence 21. stoletja. Želimo jih spodbuditi k razmisleku: V čem sem dober, kaj me veseli in kaj okolje potrebuje? To je bil že drugi tehniški dan, ki smo ga pripravili za devetošolce osnovnih šol. Prvega smo organizirali februarja za OŠ Mojstrana.

Ob prihodu je sledila enourna motivacijska predstavitev družbe SIJ Acroni. Mlade smo razdelili v dve skupini. Prva skupina je odšla na ogled Vroče valjarne, druga pa se je udeležila tehniških delavnic, ki smo jih pripravili v Metalografskem laboratoriju. Delavnice so potekale na pripravi vzorcev in pregledu vzorcev pod mikroskopi.

Z odpiranjem vrat industrije pomagamo mladim sooblikovati zavedanje o pomenu tehniških znanj za njihov nadaljnji razvoj in uspeh. Devetošolci so pokazali veliko zanimanja za tehniška znanja, naša naloga pa je njihovo zanimanje ohranjati in spodbujati.

Ob zaključku dneva smo mlade obiskovalce razveselili s kremnimi rezinami in promocijskimi sončnimi očali. Polni vtisov in zadovoljni so zapuščali SIJ Acroni in nam obljubili, da še pridejo. Ker: »Tehniški poklici so kul!«

NAŠI NAJ SODELAVCI

Anja Potočnik, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ
Foto: Dobran Laznik, SIJ Metal Ravne in Aperturia

Juan, Miroslav, Jože in Janez – probleme predelujejo v izboljšave

JUAN VATOVEC

MIROSLAV TRKULJA

Strojni adjuster, Hladna valjarna, SIJ Acroni

Sodelavci so povedali:

Pri svojih 73 letih je naš najstarejši sodelavec, a še vedno pravi, da o upokojitvi ne razmišlja, saj dela kot mladenič. Njegov zaščitni znak so izjemna marljivost, natančnost in odgovornost. Zato in ker je vedno pripravljen pomagati, ga sodelavci spoštujejo in se zgledujejo po njem.

Ste z nadzorom obsedeni »kontrolfrik« ali improvizator?

Oboje.

Čemu se ne morete upreti?

Dobri hrani.

S katerim športnikom bi šli najraje na večerjo in zakaj?

Messi. Se ve, zakaj.

Kontrolor v proizvodnem procesu, Vroča valjarna, SIJ Acroni

Sodelavci so povedali:

Mirko je preprosto Mirko, pribijejo njegovi sodelavci. Za tiste, ki ne delajo z njim, naj prevedemo, da to pomeni, da je skromen, prijazen fant, ki dela vestno, dosledno in natančno. Probleme predela v nove ideje in izboljšave, pri tem pa je vedno pripravljen na nadaljnji napredek in učenje. Kot sodelavec in »sotrpin« je nepogrešljiv v vroči valjarni in v vseh pogledih »fant od valjarne«.

Ste z nadzorom obsedeni »kontrolfrik« ali improvizator?

Improvizator.

Čemu se ne morete upreti?

Ne morem se upreti lepim stvarem.

S katerim športnikom bi šli najraje na večerjo in zakaj?

Andre Agassi, ker je ogromno prispeval v dobrodelne namene.

3. DEL

Na 5. Sijevem dnevu smo razglasili 16 naj sodelavcev iz družb Skupine SIJ, ki izstopajo. Slednje lahko izzove zavist. Starogrška boginja zavisti Eris, je zapisal kolumnist Miha Mazzini, nosi dobro in slabo lice, človek pa izbira, v katero jo bo pogledal. Zavisti v sebi ne moremo zatreti, pojavi se in nas sili k dejanju. Edino od nas je odvisno, ali bomo »zavistovali« ali pa tudi mi sledili temu, po čemer izstopajo naši naj sodelavci – predanosti, pozitivnosti, tovarištvu, prečrtanju besed »nočem, ne morem« iz njihovega slovarja, srčnosti … Prepričana sem, da sodelavci v Skupini SIJ vemo, v katero lice gledati, in da je v nas vseh želja po napredku. Zato v štirih številkah predstavljamo vseh 16 »zgledujem se po njem« sodelavcev in opisujemo, zakaj so bili izbrani prav oni. Pa še nekaj bolj ali manj resnih vprašanjc smo jim zastavili, da jih lahko spoznate tudi z druge plati.

JOŽE KOTNIK

Skladiščnik II, Logistika/Interna skladišča, SIJ Metal Ravne

Sodelavci so povedali:

Človek z veliko pozitivne energije. To je naš Jože. Je vesten in natančen sodelavec, ki je vedno pripravljen priskočiti na pomoč. Besede konflikt ni v njegovem slovarju. Pripravljen je priti na delo tudi zunaj delovnega časa; spoštuje etična načela podjetja in je podjetju lojalen.

Kaj vas najbolj izpolnjuje pri delu?

Dobro delovno okolje in dober odnos med sodelavci.

Najbolj tvegana stvar, ki ste jo naredili?

Nočno nudistično skakanje na trampolinu.

Kdo je vaš najljubši pevec/skupina in zakaj?

Dražen Zečić in njegova Kad preko mora. Ker imam rad morje.

JANEZ AŽMAN

Komercialist, Komerciala, SIJ Ravne Steel Center

Sodelavci so povedali:

Takih povratnikov si želi vsa družba in vsako podjetje. Janeza so namreč že drugo leto zapored sodelavci okronali z »naj sodelavcem«. Njegovo krono krasijo strokovnost, znanje in pozitivni odnos do dela, zato mu kupci še posebno zaupajo. Sodelavci pa cenijo tudi njegovo nalezljivo dobro voljo in hudomušne šale, s katerimi nasmeji celotno pisarno.

Kaj najbolj cenite pri sodelavcih?

Zanesljivost, učinkovitost, temeljitost.

Ste gurman ali vam je samo pomembno, da si napolnite želodec?

Odvisno, če imam čas, sem gurman, če ne, pa tisto drugo.

Kako si polnite baterije v prostem času?

S kolesarjenjem in pohodništvom.

IZ RODA V ROD – ŽELEZARSKE ZGODBE VEČ GENERACIJ

Jan Golja, novinar, pisatelj, producent, humanitarec

Foto: Dobran Laznik, SIJ Metal Ravne in Aperturia

Družina Jamer – 230 let ustvarjanja železarske tradicije na Ravnah na Koroškem

»Samo še na Mars nismo poslali našega jekla«

Popoldan je. Pravkar sem pojedel kosilo v domači koroški gostilni. Tik preden se odpravim k Juretu Jamerju in njegovi mami Jerici, mi po telefonu Jure sporoči »spremembo plana«. Da se raje dobimo v stanovanju njegove mame Jerice, in ne pri njem, kot sva bila sprva dogovorjena. Odpeljem ponovno v smeri, iz katere sem se pripeljal, in parkiram pred stanovanjskim blokom na novem naslovu. In seveda, tudi to stolpnico je zgradila železarna, za potrebe svojih delavcev. Nekaj nadstropij višje stopim v dom družine Jamer. Še ne sedemo za mizo v jedilnici, ko Jure takoj razloži: *»Pri mami smo se dobili, ker se je tukaj vse začelo, to je dom mojih staršev, tukaj sedaj živi samo še moja mama. V tem stanovanju sem odrastel.«*

Brez predgovora ali razlage, kako bo naš pogovor potekal, ju vprašam: *»Kakšna bi bila Koroška, če ne bi bilo železarne?«* Začne Jerica: *»Oh, če ne bi bilo jekla, ne bi bilo ničesar! Brez železarne ne bi bilo naselij, ne bi bilo Čečovja, Javornika, vsega tega, kar je okrog nas.«* Jure: *»Mati fabrika.«* Jerica: *»Mati fabrika!«*

Jure Jamer je direktor Valjarne, v kateri je trenutno zaposlenih 340 ljudi. Funkcijo direktorja opravlja pet let, v Siju pa je zaposlen že 25 let. Jure: *»Že kot študent sem delal, vedno ko sem imel proste dneve. Na začetku sem delal kot fizični delavec. Zato me ljudje danes poznajo, vedo, da poznam celoten delovni proces, da poznam veliko stvari v procesu, zato me spoštujejo. Samo zato sem si lahko zgradil res zelo, zelo dobro ekipo. Sodelujemo vzorno. S službenimi kolegi hodimo tudi vsaj dvakrat na leto na izlet.«*

Tudi Juretov oče Stanko je bil zaposlen v železarni, pogovor zato nanese na pokojnika. Na obraz se mu pririše nekakšen zamišljen, rahel nasmeh. Jure: *»Po letu in pol dela, ko sem bil planer, sem dejansko postal šef svojemu očetu. Spominjam se ga, ko je samo nekaj dni pozneje prišel do mene v valjarno. In ko je šel mimo mene, me je tako (pokaže, kako) po rami udaril, me pogledal in mi rekel: 'Tukaj si ti moj šef, ampak jaz sem pa tvoj fotr!' (smeh) Ja, tako je pač bilo, sem imel visoko izobrazbo in sem svojemu očetu postal šef.« (smeh)* Jerica: *»Ja, moj mož je delal v tovarni.«* Jure: *»Naša mama je rekla, da je tovarna očetova druga žena.«* Pogledata se in se nasmejita.

Vprašam Jerico: *»Kaj pa vi in železarna?« »V železarni sta delala oba moja pradedka, moj dedek in tudi moj oče. Tudi on, tako kot vsi, je bil zelo ponosen, da je bil zaposlen v železarni. Moram pa reči, da ga je bilo vedno strah, ali mu bo otroke uspelo spraviti do kruha. Šele ko sem dobila službo v železarni, je bil srečen in sproščen. Začela sem leta 1969 in sem bila zaposlena vse do upokojitve, do leta 2003. Zdaj me ni tam že 15 let, ampak veste, še danes čutim močno pripadnost.«*

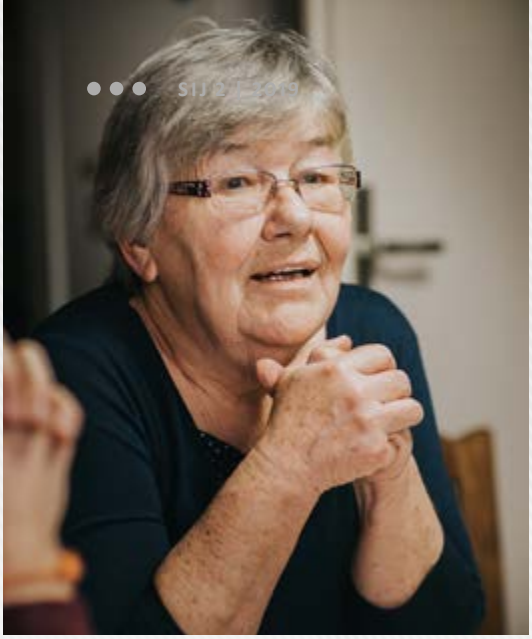

Jeričin sin Jure je danes že peti rod, ki dela v železarni. Všeč mi je, da ni »samo« direktor Valjarne. Ko napeljeva pogovor na podjetje, govori o samih presežnikih. *»Mi smo zelo dobro podjetje! Imamo zelo dobro strategijo poslovanja. Se konstantno razvijamo, zato smo zelo konkurenčni večjim. Strah me je morda edino, da se bo to investiranje, ta razvoj, ta pot, kot smo si jo zastavili, kdaj ustavila. Jan, mi izvažamo kar 85 odstotkov proizvedenega.«* Dvigne pogled proti meni, se s komolci nasloni na mizo in s ponosnim nasmeškom našteva. *»15 odstotkov izvažamo v ZDA, 15 v Nemčijo, 15 v Italijo, 10 v Avstrijo …, preostalo pa v kar 85 držav po vsem svetu. Naši izdelki so izjemno kakovostni. Res sem ponosen na jeklo, ki ga ustvarjamo s svojimi zaposlenimi. Veste, mi imamo veliko odgovornost.«* Vprašam ga, kje lahko najdem kos njihovega jekla. *»Uff … Kje ne??«* In se zasmeji. *»Elektriko dobite iz elektrarn, ne? No, na primer tiste lopatice v turbinah so naše. Samo še na Mars nismo poslali našega jekla. Ko bomo pa šli na Mars, bodo naše jeklo uporabljali tudi tam! Včasih smo delali, mi rečemo, 'betonsko železo', zdaj pa delamo samo vrhunske stvari.«* Všeč mi je, ko mi na vprašanje, ali se tudi delavci zavedajo, da ustvarjajo tako kakovostne izdelke, odgovori z odločnim JA. *»Seveda!«* Vprašam ga, od kdaj tako močno čuti to delo in te kraje. *»Veste, jaz sem odraščal z jeklom. Ko sta se mama in oče doma velikokrat pogovarjala o službi in o tem, kaj je prav in kaj ne, kako bi kaj moralo biti, sem bil jaz vedno zraven in sem vse poslušal. Zgodaj sem se zavedal celotne okolice. Vedel sem, da je vse tukaj okoli posledica železarne. Gimnazijo je financiral – kdo? Železarna.«* Jerica: *»Brez matere fabrike bi bili tukaj samo travniki.«* Jure: *»Veste, kaj vam povem. Prepričan sem, da bomo spet kmalu gradili bloke za delavce. Jih bomo potrebovali. Že takoj danes bi potrebovali vsaj 50 novih delavcev. Ja, časi se ponavljajo, in upam, da bo tako, kot je bilo pred mnogimi leti.«*

Ne srečam veliko ljudi, ki bi s takim zadovoljstvom govorili o svojem delovnem mestu in podjetju. Za Jureta in marsikoga v teh krajih bi lahko rekel, da je njihova služba njihov način življenja. Jure si zato močno želi, da bi generacije, ki prihajajo, občutile podobno in to predale naprej. *»Danes mlajše generacije niso toliko navezane, kot smo bili mi. Morda še bodo, upam. Je pa res, da mi smo vedeli, že takoj prvi dan, ko smo prišli v fabriko, da bomo iz nje šli v pokoj. Ravno prijatelj iz te generacije me je poklical pred časom. Bil je nekaj več kot 40 let v železarni. Zdaj je pa že štiri mesece upokojen. Pa mi pravi: 'Hej, Jure, kaj valjamo danes?' Pa mu rečem: 'V penziji si!'«*

IZ RODA V ROD – ŽELEZARSKE ZGODBE VEČ GENERACIJ

Jan Golja, novinar, pisatelj, producent, humanitarec

Foto: Dobran Laznik, SIJ Metal Ravne in Aperturia

Družina Podojstršek – 68 let ustvarjanja železarske tradicije na Ravnah na Koroškem

»Na začetku je bil prav oče moj mentor«

Tokrat je drugače. Zapeljem v popolnoma novo naselje. Široka cesta me pelje po slepi ulici mimo hiš, ki jih zob časa sploh še ni načel. Nekateri še celo vhodna vrata montirajo. Lepa arhitektura, moderno, skozi velika panoramska okna se odpirajo razgledi na gozd, ki se dviga le nekaj metrov stran. Všeč mi je, a šele ko parkiram avto na koncu ulice in izstopim, dojamem, zakaj je to naselje tako drugačno in zato tudi zelo posebno. Ne vem, koliko se domačini tega zavedajo, a gre za nekakšno vizualno časovno ločnico med generacijami. Kot da bi temelje tega novega naselja novih družin postavili že pred sto leti. Pomislim, da ne bi nikoli dobilo svoje podobe, če ne bi v teh dolinah živeli delovni ljudje, ki so dan za dnem kovali železo. In to počnejo že 399 let.

Pozvonim na zvonec Podojstršek in vstopim v novo obdobje, v dom Matica in Anje. V jedilnici za mizo sedijo ob kavi in domači potici še Matičev oče Robert, mati Majda in bica (babica) Franca. Matic je zaposlen v družbi SIJ Ravne Systems kot konstruktor, oče Robert kot vzdrževalec, mati Majda pa dela v knjižnici na gradu, a je tudi ona nekdaj delala v železarni, kot strugarka. Ko jih vprašam, kdo je še del te železarske zgodovine, mi bica Franca ponosno pove: *»Vseh mojih 12 bratov je delalo v tovarni! In tudi moj pokojni mož, Alojz.«* In nadaljuje: *»Začel je delati, ko je bil star 15 let, leta 1945. In zaposlen je bil vse do leta 1980. Delal je v valjarni, bil je kurjač. Spominjam se, kako so bili v fabriki zelo povezani med seboj. Midva sva bila takrat doma na deželi, imel je vsak dan eno uro hoje do fabrike. Pa veste, moj mož je samo enkrat zaspal na šiht, in še to na nočnega.«* Vsi se nasmejimo bici. Tako kot pri vseh družinah, ki jih spoznavam pri projektu Iz roda v rod, tudi tukaj pri Podojstrškovih, že po nekaj besedah občutim ponos in veselje, ko začnejo govoriti o kom, ki je poskrbel za družino in ustvaril razvejano družinsko drevo z delom v železarni.

Majda, Alojzova hči, pripoveduje: *»Naš ata je delal, mama pa je skrbela za dom. Ata je vedno gledal, da je delal tudi za praznike, ker je takrat več zaslužil. Da nam je bilo bolje. Spominjam se tudi, včasih je bilo tako, da v železarno nismo smeli. Je bilo pa nekoč za prvi maj, ko mi je naročil, naj mu prinesem mošt na šiht, do vratarja. Mi smo vedno imeli doma mošt. Takrat sem bila stara približno 10, mogoče 12 let. Ko sem prišla, je naprosil vratarja, da me je spustil v tovarno. In tedaj sem prvič videla vse te ogromne posode, peči. Sem samo gledala, kako je vse to veliko. Ata je bil vedno zelo ponosen na to, kje je delal. Ni mu pa bilo vseeno, ko njegov sin ni šel delat v železarno, pa tudi druga hči, moja sestra, ni šla. Vedno je rekel, en moj otrok bo*

delal v fabriki, tako da jaz nisem smela razmišljati o drugi smeri kot o industrijski. On takrat preprosto ni verjel v nobeno drugo službo. Zanj je bila fabrika mati.«

Pogledam proti Maticu in njegovemu očetu Robertu. Slednji je v železarni zaposlen 13 let, Matic pa ima pri svojih tridesetih že kar 11 let delovne dobe. Ko se je zaposlil v železarni, je še študiral. Matic pove*: »To, da sem začel delati že med študijem, je bilo najboljše zame, saj sem si lahko danes pri svojih letih ustvaril že veliko.«* Ponosno pove, da mu je bil na začetku mentor prav oče. Izredno všeč mi je, ko začutim, da so prav vsi drug na drugega ponosni. Matic je danes tukaj zadnji rod, ki pelje družinsko tradicijo v železarni. Pravi, da čuti tudi veliko odgovornost. Matica prosim, naj mi natančneje razloži, kaj počne. Riše načrte, pravi. *»Karkoli se pokvari, se najprej razstavi, postavi se diagnostika in nato se narišejo novi, rezervni deli.«* In tukaj začutim njegovo spoštovanje do svojih prednikov v tovarni. *»Moji predhodniki so risali na table.«* Govori spoštljivo. *»Ne predstavljam si, da bi delal tako. Danes je drugače, delamo z računalnikom, v programu, kjer vidiš prav vse. Včasih pa so znali predvidevati iz ene same črte, ki so jo narisali na tablo. Res zelo spoštujem svoje predhodnike.«* Se vzravna, popravi stol in pokima z glavo, kot da bi tudi z mimiko želel pokazati, koliko spoštovanja goji do prednikov. Lepo je videti nekaj takega. Začutim ga, koliko mu vse to pomeni. Nadaljuje. *»Tiste generacije, kot je bil moj deda, oni so živeli za to delo, s svojimi žulji so ustvarili ves kraj, ustvarili so našo prihodnost. Nikoli jim ni bilo težko po napornem delu iti še delat naprej. Njegova generacija je uredila Ivarčko jezero, skrbeli so tudi za smučišče, za veliko stvari. Slika današnje Koroške se je ustvarjala skozi zgodovino tudi zaradi železarne. Brez železarne ne bi bilo Koroške.«*

Z več družinami, kot se pogovarjam, bolj občutim te kraje. Po nekaj dnevih si celo drznem reči, da te kraje poznam. Vsaj dušo. Čas je, da grem. Pozdravimo se in odidem. Ko peljem skozi naselje, si v glavi sestavim zaključno misel. Podojstrškovi so danes tukaj, ker je nekdo v preteklosti trdo delal, in tukaj bo spet nekdo drug čez toliko let, ker danes oni trdo delajo. Morda bo celo tukaj, v tem novem naselju, čez sto let nekdo, tako kot sem danes jaz. Nekdo, ki bo stopil v te domove in spisal nove zgodbe o drugih ljudeh, o drugih rodovih, ki bodo cenili svoje prednike.

NAŠI SODELAVCI

Danica Vajksler,
strokovna sodelavka,
SIJ Metal Ravne

JUBILANTI V FEBRUARJU IN MARCU 2019

SIJ ACRONI

Jubilanti v februarju

Jubilant z 10-letnim delovnim stažem je postal MIRKO ROBIČ iz Vzdrževanja. Čestitamo.
Jubilanta z 20-letnim delovnim stažem sta PETER KERN iz Jeklarne in KLEMEN LESKOVAR iz Logistike in distribucije. Čestitamo.
Jubilant s 30-letnim delovnim stažem je postal GORAZD VISTER iz Hladne predelave. Čestitamo.
Za 40 let delovnega staža čestitamo POLONCI MARJANOVIČ iz Financ.

Jubilanti v marcu

Jubilanta z 20-letnim delovnim stažem sta UROŠ BURNIK iz Jeklarne in ZORAN STEFANOV iz Predelave debele pločevine. Čestitamo.
Jubilanta s 30-letnim delovnim stažem sta postala METOD SMOLJ iz Vzdrževanja in MATEJ LUŽNIK iz oddelka Proizvodnja. Čestitamo.
Za 40 let delovnega staža čestitamo MUHAMEDU MUJČIĆU iz Hladne predelave in RISTU CVETKOVU iz Vzdrževanja.

Tanja Avguštin Čufer, vodja kadrovske službe, SIJ Acroni

SIJ METAL RAVNE

Jubilanta v februarju

10 let: IZTOK ERŽENIČNIK iz Valjarskega programa in SAŠO MLAČNIK iz Kovaškega programa. Iskrene čestitke!

Jubilanti v marcu

30 let: ANDREJA KRAJNC BREZOČNIK iz Notranje prodaje.
40 let: IVANKA PEČNIK iz Planiranja in ZORAN GOLOB iz Valjarskega programa.
Iskrene čestitke!

Irena Praznik, strokovna delavka, Kadrovska služba, SIJ Metal Ravne

SIJ ELEKTRODE JESENICE

Februarja je bila jubilantka za 40 let FATIMA DINDIĆ. Marca je jubilant za 30 let dela postal ROBERT MUR.
Iskrene čestitke in še veliko uspeha.

Vilma Čefarin, vodja kadrovske službe, SIJ Elektrode Jesenice

SIJ RAVNE SYSTEMS

Februarja je jubilant za 10 let delovne dobe v podjetju postal DAMJAN GABERŠEK iz Proizvodnega programa Valji.
Jubilant za 30 let delovne dobe je postal JULIJAN ŽVIKART iz Ponudb in tehnologije.
Obema jubilantoma čestitamo.

Dragica Pečovnik, specialistka za kadre, Kadri SIJ Ravne Systems

SIJ ZIP CENTER

Dopolnjenih 10 delovnih let je marca dosegla sodelavka NEVENKA JAMER, 40 let dela pa je dopolnila sodelavka MARIJA SKITEK.
Obema čestitamo.

Jasna Tošić, poslovna sekretarka, SIJ ZIP center

KADROVSKA GIBANJA V FEBRUARJU IN MARCU 2019

SIJ ACRONI

Februarja so naši novi sodelavci postali: ANA PAVLOVSKI v Kadrovski službi, ZORAN MARJANOVIĆ v Logistiki in distribuciji, MATIJA RAVNIK v Energetiki, AMIR KURTOVIĆ, ALEŠ PLESNIČAR, TILEN KLINAR in KIRE KIROV v Jeklarni, DUŠKO KRSTEVSKI v Vroči valjarni ter HUSEIN SADIKOVIĆ v Predelavi debele pločevine.
Marca so naši novi sodelavci postali: ANŽE MARKUN v Marketingu, DANILOV BLAZHE, JASMIN SELIMANOVIĆ, ZLATIBOR MARJANOVIĆ in ARMIN BATUŠA v Jeklarni, HUSMIR ALIĆAJIĆ, KASIM PRAČALIĆ, VID KRMELJ, FAHRI SHAQIRI in BLAŽ DIMITRIEVSKI v Vroči valjarni, ARMIN MUSIĆ, ARMIN KASUMOVIĆ in TILEN PAULUS v Hladni predelavi, MARTIN RISTOV, MIROSLAV SVJETLANOVIĆ in ATSO RISTOV v Predelavi debele pločevine, VLADAN NIKOLIĆ v Vzdrževanju in YURY KRAMAROVSKIY v oddelku Finance.

Februarja so se upokojili: ANDREJA MLAKAR iz Nabave, FEHRUDIN KLJUČANIN iz Jeklarne, DARKO CERKOVNIK in VLADIMIR VIDIC iz Vroče valjarne ter MIRSAD BEKTAŠEVIĆ iz Predelave debele pločevine. V pokoju jim želimo vse najlepše.
Februarja je podjetje zapustilo devet delavcev.

Marca so se upokojili: MARKO RESMAN iz Jeklarne ter DARKO KUNŠIČ in JANEZ REKAR iz Vroče valjarne. V pokoju jim želimo vse najlepše.
Marca je podjetje zapustilo 13 delavcev.

Tanja Avguštin Čufer, vodja kadrovske službe, SIJ Acroni

SIJ METAL RAVNE

Februarja so postali naši sodelavci: ALEN LIBER v Jeklarskem programu, NIHAD ĆORDIĆ, MIRZA FRLJAK, DURIM HOXHAJ v Valjarskem programu, MILOVAN TERZIĆ, ALEKSANDER ARIH v Kovaškem programu, ADMIR EMINIĆ v Vzdrževanju, JAN STRGAR v Transportu, špediciji in skladiščnem poslovanju in DALI CVAR v Logistiki. Podjetje je zapustilo 11 sodelavcev.

Upokojili so se: JURČEK LEGNER iz Jeklarskega programa, RENATA POŽARNIK iz Valjarskega programa in MIHAEL PRIKERŽNIK iz Kovaškega programa. Zahvaljujemo se jim za prizadevno delo in jim v pokoju želimo vse najlepše.

Marca so postali naši sodelavci: JAKA REISER v Jeklarskem programu, SLAĐAN KOSTIĆ v Valjarskem programu, MATIC PAVŠE, LEONARD RAKAJ, MATEJ KNEZ, RASIM BEGOVIĆ in LOVRO LESJAK v Kovaškem programu, SIMON ŽGANEC in ELVIS GROS v Vzdrževanju, IRENA DONKO v Transportu, špediciji in skladiščnem poslovanju, LUCIJA PLAZOVNIK in JERNEJ KOPITAR v Indirektni nabavi. Podjetje je zapustilo 15 sodelavcev.

Upokojili so se JOŽE PUŠPAN iz Jeklarskega programa, ZORAN GOLOB iz Valjarskega programa in DUŠAN VALENTE iz Vzdrževanja. Zahvaljujemo se jima za prizadevno delo in jima v pokoju želimo vse najlepše.

Irena Praznik, strokovna delavka, Kadrovska služba, SIJ Metal Ravne

V najboljših
STVAREH NA SVETU JE
SLOVENSKO
jeklo

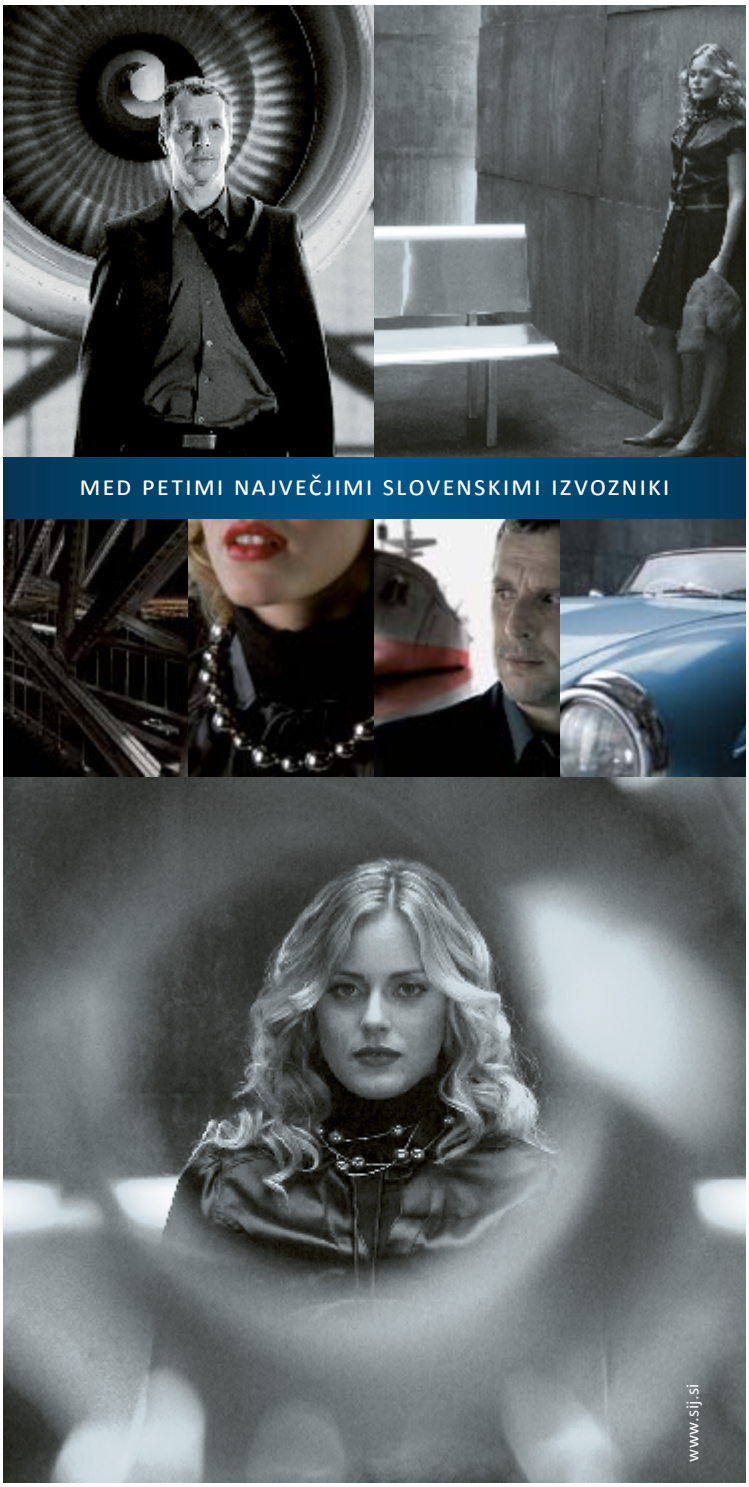

sij

acroni • metal ravne • ravne systems
elektrode jesenice • suz • ravne steel center
oro met • mwt • sidertoce • niro wenden
griffon & romano • kopo international
odpad pivka • dankor • metal eko sistem
top metal • zip center

KADROVSKA GIBANJA V FEBRUARJU IN MARCU 2019

SIJ ELEKTRODE JESENICE

Februarja so se nam pridružili: ALEKSANDER PIPUNIĆ – OE Elektrode, KENIN KOVAČ – OE Varilna žica, ANA ZAVELCINA – Finance in kadri.
Marca so se nam pridružili: MILADIN JEFTENIČ – OE Varilna žica, AMIR HALILIĆ – OE Varilna žica, NEJA ROKAVEC – Razvoj, MARKO KNEZ – Tehnologija.
Novim sodelavcem želimo uspešno delo.

Februarja so odšli: TIL PREŽELJ, PETAR VASILEV ALEKSANDROV – OE Varilna žica, UROŠ JENKOLE, BENJAMIN RAJTAR – OE Elektrode, KATERINA T. PLAHUTA – Prodaja, RENATO KERŠAN – Odprema.
Marca so odšli: ALMIR ROŠIĆ, ARMIN MUSIĆ – OE Varilna žica, ELMEDIN ISAKOVIĆ – OE Elektrode, JERNEJ KUNŠIĆ – Investicije in vzdrževanje.

Februarja sta se upokojila: FATIMA DINDIĆ in SUAD GRBIĆ.
Želimo jima vse najlepše na njuni novi življenjski poti.

Vilma Čefarin, vodja kadrovske službe, SIJ Elektrode Jesenice

SIJ RAVNE SYSTEMS

Februarja je naš novi sodelavec postal EMRAH SKENDEROVIĆ v Vzdrževanju. Delovno razmerje prenehalo štirim sodelavcem.

Marca so naši novi sodelavci postali: LUKA KERT in TOMAŽ HARTMAN v Vzdrževanju ter PRIMOŽ MORI v Internem vzdrževanju. Delovno razmerje prenehalo petim sodelavcem.

Februarja je uspešno zaključil šolanje sodelavec GAŠPER FAŠUN iz Laboratorijev in pridobil naziv magister fizike.

Dragica Pečovnik, specialistka za kadre, Kadri, SIJ Ravne Systems

SIJ SUZ

Naša nova sodelavca sta postala IVICA ČENGIJA in MARIO LJUBIĆ na oddelku Storitve.

Podjetje so februarja in marca zapustili trije zaposleni.

Konec februarja se je upokojil sodelavec BRANKO ŠRANC, v pokoju mu želimo vse najlepše.

Miša Hrast, Kadrovska služba, SIJ SUZ

SIJ ZIP CENTER

Februarja se je v OE Tiskarna zaposlil novi sodelavec BLAŽ RAČNIK.
Marca smo v OE Servis in podporne storitve zaposlili štiri delavce. To so: ALBIN KAKER, HERMAN VOLKER, MIRAN JELENKO in IZTOK AMERŠEK. Naša nova sodelavka v OE Storitve je marca postala KARMEN BOROVNIČAR PIKO.

Družbo je marca zapustil en delavec.

Jasna Tošić, poslovna sekretarka, SIJ ZIP center

SPONZORIRAMO

mag. Sara Wagner, vodja korporativnega komuniciranja, SIJ

Katja Krumpak, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ

Sponzoriramo in prebujamo jekleno voljo

V Skupini SIJ bomo pod krovno podobo in imenom Jeklena volja skupaj s sponzorirani klubi in društvi razvijali projekte, ki bodo podpirali razvoj športnih klubov in drugih organizacij, spodbujali mlade za spoznavanje s športom in vztrajanje v njem ter povezovali s športom in lokalno skupnostjo naše zaposlene ter tudi poslovne partnerje.

Zavedamo se pomena krepitve vezi z notranjimi in zunanjimi deležniki, zato s sponzorstvi in donacijami podpiramo in omogočamo boljše delovanje organizacij, društev in zavodov v športu, kulturi, izobraževanju, humanitarni dejavnosti in drugih družbeno odgovornih aktivnostih v lokalnih skupnostih in širši družbi. Temu namenjamo pozornost na državni ravni, še posebno pa v lokalnih skupnostih, v katerih je prisotna Skupina SIJ. Sponzorski oziroma donatorski odnos razumemo kot partnerstvo, ki zagotavlja vzajemen napredek in razvoj tako za sponzorja oziroma donatorja kot tudi za prejemnika sredstev in širšo družbo.

V Skupini SIJ smo sprejeli enotne smernice za sponzorstva in donacije, ki jasno opredeljujejo, kakšnim partnerstvom in projektom na tem področju namenjamo podporo. Opredelili smo ključna partnerstva, ki jih bomo še okrepili in s partnerji še tesneje sodelovali in skupaj prebujali jekleno voljo v okviru projekta Jeklena volja.

Pri izvajanju sponzorskih ali donatorskih partnerstev sledimo trojnemu namenu:

Projekt boste prepoznali po tem logotipu.

Vzajemna partnerstva med podjetji in klubi pomenijo več kot le pojavljanje logotipa na majicah in plakatih. Finančna podpora športnemu klubu je šele izhodišče – kot bi kupili prazen list papirja, navdihujoče skupne projekte in zgodbe za vzajemen razvoj in krepitev prepoznavnosti pa je treba še domisliti in so vedno plod skupnega dela. Vse tovrstne aktivnosti bodo od letos naprej potekale pod krovnim imenom Jeklena volja, skozi njih pa povezujemo jekleno voljo kot notranjo moč za vztrajnost in trdo delo na poti k uspehu tako v športu kot v poslu in življenju nasploh s svojo osnovno dejavnostjo, v kateri iz železa »prebujamo« jeklo.

Nihče ti v življenju ne more dati zagotovila, da boš postal najboljši, vedno pa se lahko zaneseš na svojo jekleno voljo. Ta je edino zagotovilo, da se dan za dnem trudiš postati boljši in dosežeš svoj cilj. Zato prebudi v sebi svojo jekleno voljo!«

Ambasadorka projekta Jeklena volja, nekdanja olimpijka Petra Majdič

V SKUPINI SIJ PODPIRAMO:

Športna partnerstva

- Nacionalna raven: slovenski vrhunski šport
- Lokalne skupnosti: izbrani največji, najvidnejši, ključni in izstopajoči športni klubi in društva na nacionalni in regionalni ravni; vključeni zaposleni in/ali njihovi družinski člani
- Delovanje Športnega društva SIJ
- Povezovanje jeklarstva, jekla in množičnega športa oziroma javne športne infrastrukture

Naša partnerstva v športu so:

AMBASADOR

SLOVENIJA

HDD JESENICE

NACIONALNI

NK Jesenice | NK Fužinar | PK Fužinar | OK Fužinar | ASK Fužinar Ravne | Bovling Jesenice | NTK Fužinar

REGIJSKI

Humanitarna in socialna partnerstva

- Pobude in aktivnosti, v katere se kot prostovoljci vključujejo naši zaposleni
- Dan sodelovanja z lokalno skupnostjo poteka pod sloganom »Jeklene vezi med nami«.
- V izrednih okoliščinah se odzivamo na pomoč v primeru naravnih nesreč in drugih izrednih dogodkov v lokalnih skupnostih.
- Povezujemo se neposredno z nevladnimi organizacijami (ne delujemo preko posrednikov).

Znanstvena in izobraževalna partnerstva

- Partnerstva, usmerjena tako v izobraževanje in razvoj metalurgije in jeklarstva kot tudi v razvojne priložnosti širše jeklarske panoge
- Strokovne konference na primarnem področju v najširšem smislu
- Sodelujemo z izobraževalnimi ustanovami na področju tehniških poklicev (posebno deficitarnih poklicev v Skupini SIJ).
- Različna tekmovanja in natečaji za mlade
- Znanstveno-izobraževalna partnerstva za spodbujanje varnosti in zdravja zaposlenih
- Deljenje strokovnega znanja in izkušenj naših sodelavcev

Kulturna in umetniška partnerstva

- Partnerstva, ki ohranjajo jeklarsko kulturno dediščino
- Posamezniki, ki skozi svoja dela prikazujejo ali uporabljajo jeklo kot vsesplošno uporaben material in/ali negujejo jeklarsko kulturno dediščino
- Uporaba jekla, jeklenih in drugih izdelkov Skupine SIJ, ki jih lahko kot svoj proizvod ali kot odpadni material podarimo za uporabo v kulturnih in umetniških projektih
- Uporaba proizvodnih prostorov za snemanja ter druge oblike priprave umetniških projektov. Sem ne sodi oddaja prostorov za komercialno uporabo.

Partnerstva za varovanje okolja

- Stremimo predvsem k lokalnim partnerstvom, aktivnostim za varovanje okolja, učinkovito rabo energije, zmanjševanje odpadkov oziroma njihovo ponovno uporabo v obliki surovine itd.
- Podpiramo tudi okolijske aktivnosti nevladnih organizacij, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje naših družb.
- Pobude in aktivnosti v lokalnih skupnostih, v katere se kot prostovoljci lahko vključujejo naši zaposleni

Kje in kako bomo prebujali jekleno voljo letos?

Na nacionalni ravni v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije nadaljujemo postavljanje športnih poligonov za vadbo na prostem v krajih po Sloveniji in podeljujemo štipendije za mlade športnike, otroke naših zaposlenih (štirje štipendisti vsako šolsko leto letos in še naslednja tri leta).

S HDD SIJ Acroni Jesenice smo ob zaključku lanskega leta praznovali 70 let hokeja in jeklene volje na Jesenicah. Video o jekleni volji, ki povezuje hokejiste in naše zaposlene, si lahko ogledate tudi na našem Youtube kanalu.

Z odbojkarskim, nogometnim in plavalnim klubom na Ravnah bo ambasadorka jeklene volje Petra Majdič z ekipami opravila motivacijske treninge, z jekleno voljo pa bodo prepleteni tudi poletni športni kampi za otroke in mlade. Ob 90-letnici odbojke na Ravnah se obeta pravi praznik odbojke.

SPONZORIRAMO

JEKLENA VOLJA
MIND OF STEEL

Miran Kos, predsednik Plavalnega kluba Fužinar
Foto: Tjaša Oder (osebni arhiv)

Fužinar gre na olimpijske igre v Tokio

Plavalke in plavalci PK Fužinar Ravne so z rezultati potrdili sadove trdega dela v letošnji plavalni sezoni. Z jekleno voljo so se dobro pripravili in začeli dosegati norme za največja tekmovanja letos in olimpijske igre v letu 2020.

Tjaša Oder si je za cilj na olimpijskih igrah v Tokiu leta 2020 zadala uvrstitev v finale.

Po napornih višinskih pripravah v Južni Afriki je Tjaša Oder v Beogradu odplavala normo za olimpijske igre v Tokiu leta 2020 in je trenutno edina plavalka v Sloveniji z vstopnico za naslednje poletne olimpijske igre. Letos je Tjašin glavni cilj uspešen nastop na svetovnem prvenstvu v mestu Gwangju v Južni Koreji, ki bo med 21. in 28. julijem in kamor se ima možnost uvrstiti tudi Janja Šegel.

Mlajše plavalke in plavalci bodo med 3. in 7. julijem nastopili na evropskem mladinskem prvenstvu v Kazanu (Rusija). Zagotovo se ga bodo udeležili Mojca Hancman, Daša Tušek in Lovro Knez, blizu nastopu pa sta še Sara Račnik, ki se vrača po poškodbi, in Jaš Berložnik. Med naštetimi je normo za svetovno mladinsko prvenstvo v Singapurju v avgustu že odplavala Daša Tušek, vsi drugi prej našteti mladinci pa tudi imajo dobre možnosti za nastop.

Želimo jim, da dosežejo lastne cilje in uresničijo ambicije.

JEKLENA VOLJA
MIND OF STEEL

Katja Krumpak, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ
Foto: osebni arhiv in ŽNK Telemach GMT Beltinci

Podpiramo obetavne mlade športnike

V sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije smo v okviru projekta Jeklena volja štirim mladim obetavnim športnikom, ki so otroci naših zaposlenih, omogočili prejemanje štipendije za njihovo športno udejstvovanje za celo šolsko leto 2018/2019. Letošnji prejemniki štipendij iz naslova sodelovanja Olimpijskega komiteja Slovenije in Skupine SIJ so nogometašica, plavalec, deskar na snegu in skakalka v daljino. Razpis za šolsko leto 2019/2020 bo objavljen v začetku novega šolskega leta.

V svojem prvem intervjuju za revijo SIJ so nam (prihodnji) vrhunski športniki predstavili, kaj počnejo, kateremu športu so predani, kako potekajo treningi, na kaj so na svoji športni poti najbolj ponosni in kako jim pri tem pomaga jeklena volja. Slednjo so, glede na to, da so otroci naših sodelavcev, dobili tako rekoč položeno v zibelko. Kljub temu pa jo je treba iz dneva v dan negovati, in to jim gre za zdaj odlično od rok in nog. Uresničitev športnih sanj jim seveda iz srca privoščimo.

1. **Na kratko opišite svojo športno pot: kaj trenirate, kdaj ste začeli trenirati, kako potekajo treningi.**
2. **Kaj je vaš največji dosedanji uspeh v športni karieri (lahko je rezultat s tekmovanja, lahko pa tudi uvrstitev v ekipo, morda povratek po premoru)?**
3. **Kaj za vas kot športnika ali tudi sicer v življenju pomeni imeti jekleno voljo?**

Eva Potočnik, nogometašica, ŽNK TELEMACH GMT Beltinci

1. Svojo športno pot sem začela skorajda takoj, ko sem naredila prve korake, saj so me doma, glede na to, da smo športna družina, hitro postavili na noge. Včasih se pošalimo in rečemo, da sem se prej smučala, kot pa tekla. Do 12. leta sem trenirala smučanje, postala sem tudi državna podprvakinja v veleslalomu. Poleti leta 2012, ko je bila na Ravnah na Koroškem ustanovljena dekliška nogometna ekipa, me je prijateljica prepričala, da sprejmem nov izziv. In tako sem postala nogometašica NK Fužinar. Začetki niso bili lahki, saj sem glede na starost začela trenirati dokaj pozno, a z veliko koroške trme in veliko treningi smo se z ekipo uveljavile v prvi slovenski ženski kadetski ligi in v sezoni 2015/2016 zasluženo osvojile naslov državnih kadetskih prvakinj. Od poletja 2018 pa sem članica članske ekipe ŽNK Pomurje Beltinci. Ker je klub v Pomurju, ki je od Koroške, kjer živim, precej oddaljeno, med tednom ne treniram s svojo ekipo, temveč z domačo fantovsko ekipo. Tako med tednom opravim od pet do sedem treningov, konec tedna pa se pridružim svoji ekipi v Pomurju, tam opravimo skupne treninge in odigramo prvenstvene tekme. Med vsakimi počitnicami večino časa preživim v Pomurju, ker imamo treninge dvakrat na dan.

2. Med svoje vidnejše uspehe zagotovo uvrščam naslov državne podprvakinje v veleslalomu leta 2013, pri nogometu pa osvojitev kadetskega naslova prvakinj leta 2016. Sem tudi članica mladinske reprezentance, na kar sem zelo ponosna. Nedavno smo se odpravile v Francijo, kjer smo med 3. in 9. aprilom odigrale tri tekme elitnega dela kvalifikacij za evropsko prvenstvo. S klubom smo pred zaključkom prvenstva na prvem mestu s kar lepo prednostjo pred zasledovalkami in se počasi, a vztrajno približujemo naslovu prvaka. V pokalnem tekmovanju smo se tudi že uvrstile v polfinale, kjer seveda tudi želimo zmagati in osvojiti dvojno krono slovenskega ženskega nogometa. V primeru osvojenega prvega mesta v ligi se bomo kvalificirale za skupinski del ženske lige prvakinj. Sanje vsake nogometašice so igrati v ligi prvakinj. Upam, da se mi bo ta želja z veliko truda tudi uresničila. Naj še povem, da ne glede na to, da sem končala smučarsko kariero, smučanja nisem povsem opustila. Naredila sem izpit za učitelja smučanja in pozimi, ko nimam toliko nogometnih in šolskih obveznosti, učim na bližnjem smučišču.

3. Sama menim, da ne moreš biti dober športnik brez jeklene volje. Da lahko postaneš dober športnik, moraš najprej premagati neskončno ovir, problemov, nazadovanj in težav, in to ti lahko uspe le, če verjameš vase in v svoje sposobnosti. Vsi, ki me bolje poznajo, pravijo, da težko najdeš koga, ki je bolj trmast kot jaz. Z vsako težavo se neposredno soočim in edini cilj zame je zmaga na koncu. Ta jeklena volja in trma sta koristni tudi na drugih področjih. Zaradi nogometa imam malo do nič prostega časa, zato v šoli ne smem biti neodločna ali popustljiva. Ker sem Zoisova štipendistka, moram vseskozi vzdrževati zadostno povprečje v šoli, kar pa je včasih lahko skoraj misija nemogoče, saj zaradi reprezentančnih akcij manjkam tudi po dva tedna skupaj, ampak se zelo trudim in se ne predam. Jeklena volja je ključ do uspeha na vseh področjih.

Lara Krnc, skakalka v daljino, Atletski klub Radovljica

1. Atletiko treniram že od svojega devetega leta. Sprva sem tekmovala v skoku v daljino, teku na 60 m in v četveroboju. Že takrat sem se na državnih prvenstvih uvrščala na prva tri mesta in postavila tudi državni rekord na 60 m. Kasneje sem se bolj začela posvečati sedmeroboju, ki zajema sedem disciplin, in sicer tek čez ovire, skok v višino, met krogle, tek na 200 m, skok v daljino, met kopja ter tek na 800 m. Postala sem večkratna državna prvakinja. Kasneje pa sem se posvetila le skoku v daljino, ki je bil že od majhnega moja najljubša disciplina. Treniram petkrat na teden po dve uri.

2. Moja največja uspeha sta bila sedmo mesto na svetovnem mladinskem prvenstvu v sedmeroboju v Keniji in zmaga v skoku v daljino na mladinskem balkanskem prvenstvu v Turčiji.

3. Imeti jekleno voljo pomeni, da si nekaj res močno želiš, tako močno, da te nihče ne more prepričati v kaj drugega. Ker če si nekaj močno želiš, boš to tudi dosegel. Zame kot športnico jeklena volja pomeni željo po dobrih rezultatih, zato trdo treniram, da bi mi to uspelo.

Žan Rihter, plavalec, Plavalni klub Fužinar

1. Športno pot sem začel že v ranem otroštvu. Že pred šestim letom starosti sem se, kakor tudi veliko drugih otrok z Raven na Koroškem, priključil smučarski sekciji Fužinar – »MAJČI«, kjer sem se naučil osnovnih veščin plavanja, smučanja, kolesarjenja, rolanja in drugih spretnosti. Tako sem najprej začel trenirati smučanje in kaj kmalu zatem pri osmih letih tudi plavanje. Po resni poškodbi kolena sem smučanje opustil in se povsem posvetil treningom plavanja. Ti so v začetku potekali vsak dan do šestkrat na teden, z leti pa so se stopnjevali tako količinsko kot tudi težavnostno, tako da sedaj že kar nekaj let treniram dvakrat na dan oziroma desetkrat na teden. Treningi potekajo pod strokovnim vodstvom naših trenerjev, imam tako imenovane suhe in mokre treninge. Suhi treningi potekajo v fitnesu, mokri pa seveda v bazenu, kjer v določenem obdobju preplavamo tudi do petnajst kilometrov na dan.

2. Pri plavanju je mojih uspehov in dobrih rezultatov kar nekaj, saj so prihajali nekako skozi leta po starostnih kategorijah, tako na domačih tekmah, mednarodnih plavalnih mitingih in državnih prvenstvih kakor tudi na mednarodnih mitingih v tujini, predvsem na Hrvaškem, v Bosni in Srbiji. Med uspehe si tako štejem predvsem osvojene medalje na državnih prvenstvih tako posamezno kot tudi v štafetnem plavanju.

Za svoj največji uspeh pa si štejem, ko sem v preteklem letu na tekmah v daljinskem plavanju v odprtih vodah (v jezerih in morju sem plaval razdalje od štiri do deset kilometrov) v Avstriji v dveh različnih CUP-ih (ligah) osvojil dvojne stopničke, in sicer skupno prvo mesto v absolutni kategoriji plavalcev v AUSTRIA SWIM OPEN CUP-u, kjer sem zmagal petkrat, in tretje mesto v absolutni kategoriji plavalcev v AUSTRIAN OPEN WATER MAJORS, kjer sem enkrat zmagal in bil še trikrat na zmagovalnih stopničkah.

3. Zame kot športnika pomeni imeti jekleno voljo, da mi uspe uspešno slediti vsem napornim plavalnim treningom, saj treniram dvakrat na dan, in sicer zjutraj pred poukom, kar pomeni, da vsak dan vstajam ob peti uri, zatem grem v šolo in takoj po pouku spet na naporni trening do poznega popoldneva.

Kljub vsakodnevnim naporom, vzponom in padcem in navsezadnje tudi dejstvu, da mi ostaja zelo malo časa za učenje, vztrajam in vse svoje obveznosti opravljam s pozitivno energijo, neomajno voljo in željo po boljših rezultatih.

Zavedam se, da lahko samo z jekleno voljo, voljo, trdno in neuničljivo kot jeklo, dosežem zastavljene športne cilje in rezultate ter tudi rezultate v šoli, saj letos končujem četrti letnik ravenske gimnazije in se pripravljam na nadaljnji študij.

Črt Ikovic, deskar na snegu, Alpski smučarski klub Fužinar Ravne na Koroškem

1. Moja športna pot se je začela okoli sedmega leta starosti, ko sem izrazil željo, da bi rad stopil na desko. Ta šport me je zelo privlačil od samega začetka, čeprav so bili prvi koraki kar zahtevni. Sprva je deskanje bilo zgolj hobi, a kar hitro sem spoznal, da bi temu športu namenil skoraj ves svoj čas. Rezultat je, da zdaj tekmujem v deskanju alpskega sloga za slovensko državno reprezentanco. Največ tekmujem na tekmah evropskega in svetovnega pokala v obeh disciplinah, paralelnem veleslalomu in paralelnem slalomu.

Treningi potekajo vse leto brez daljšega premora, v poletnih mesecih se pili kondicijska priprava, od septembra do konca maja pa je glavni poudarek na snežnih treningih. Tipični dan treninga v sezoni se začne z zgodnjim vstajanjem in seveda vožnjo na trening, najpogosteje v slovenski center deskanja na snegu, na Roglo, tam treniram od dve do tri ure. Sledi videoanaliza s trenerjem, podrobno pogledamo in pokomentiramo vožnje. Po prihodu domov je čas za študij in krajši počitek. Popoldne sledi suhi trening bodisi v fitnesu ali telovadnici, ob koncu dneva pa še masaža, da sem lahko ponovno stoodstotno pripravljen za naslednji dan treninga.

2. Zame največji uspeh je tesno povezan z mojo najbolj zoprno poškodbo. V sezoni 2015/2016 sem že od samega začetka imel močne bolečine v križu in iz tedna v teden so se samo še stopnjevale. Bilo je tako hudo, da sem nekaj časa pred vožnjo jemal protibolečinske tablete, ampak to je bila zgolj voda na mlin za poškodbo. Bolečine so sredi sezone postale tako močne, da mi je že vstajanje iz postelje postalo izziv, kar pa je seveda pomenilo, da sem o deskanju lahko samo sanjal. Ta sezona je bila zame izjemno pomembna, saj sem še zadnjič lahko nastopil na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki je bilo aprila na domači Rogli. Vedel sem, da lahko dosežem dober rezultat, vendar so se zaradi poškodbe začeli pojavljati dvomi, tako pri meni kot pri trenerju.

Po pregledu konec januarja je bilo potrjeno, da sem imel poškodbo vretenca, ki je takrat pritiskalo na hrbtno mišico in živec. Z dolgotrajno fizioterapijo in masažami nam je uspelo, da sem lahko marca spet stopil na desko, vendar so po vsakem dnevu treninga sledile boleče fizioterapije.

Ko se je začela bližati najpomembnejša tekma sezone, so se bolečine umirile do take mere, da sem lahko nastopil in v paralelnem slalomu sem osvojil bron na mladinskem svetovnem prvenstvu.

3. Zame jeklena volja pomeni, da imam pred sabo sliko oziroma cilj, kaj hočem doseči. Kar pa pomeni, da izzive na poti jemljem kot stvari, ki mi pomagajo, da rastem kot športnik in človek. Jeklena volja je nekaj, kar ti v določenih situacijah pomaga, v drugih pa ti je lahko tudi v napoto. S športnimi uspehi so tesno povezana ogromna odrekanja tako v šoli kot tudi v osebnih odnosih. Z jekleno voljo je mogoče doseči prav vse, če smo se pripravljeni odrekati določenim zadevam in smo pripravljeni delati svari, ki jih drugi nočejo. Potem tudi sledijo uspehi, ki pa so še slajši, če vemo, da je za njih bilo treba zelo garati.

Anja Potočnik,
specialistka korporativnega komuniciranja, SIJ

Foto: arhiv SIJ

Vir: Kelly McGonigal, Druga stran stresa; A. J. Crumin in sodelavci, Rethinking Stress; www.bukla.si

BEREMO V SIJEVEM KNJIŽNEM KLUBU

Stres je moj zaveznik. A me »farbate«?

Opazujmo se in začnimo se zavedati, da je veliko namišljenih vzrokov stresa v nas samih: stremljenje k popolnosti, strah pred izgubo službe, neuspehom, spremembami, izgubo pridobljenega statusa … Stres, eden največjih sovražnikov sodobnega časa, je tudi naš zaveznik, ugotavljajo avtorica Kelly McGonigal in drugi priznani psihologi. Če znamo stres pravilno zaznati, ga obvladati in pretvoriti v zaveznika, je lahko vir energije in zmagovalne zagnanosti.

Tri zelo odkrite in zanimive debate o stresu smo imeli pred časom v koroških in gorenjskih podjetjih ter na sedežu Skupine SIJ v okviru Knjižnega kluba SIJ. Na debate ste vabljeni vsi sodelavci, tudi tisti, ki knjige ne preberete, saj debatiramo o določeni temi, ki jo obravnava tudi veliko drugih knjig in še več življenjskih izkušenj.

Bili smo si pa enotni, da je knjiga dragocena, saj spodbuja k razmišljanju o stresu in njegovem aktivnem upravljanju v našo korist. Pa je stres, imenovan tudi kuga 21. stoletje, res mogoče iz sovražnika preleviti v zaveznika? Če seveda odmislimo tiste najhujše oblike stresa (trpinčenje na delovnem mestu, smrt bližnjega, neozdravljiva bolezen …), je vsakdanji stres mogoče preusmeriti iz »ogrožen sem« v »pripravljen sem na izziv«, tako da sprejmemo telo in njegove odzive na stres kot vir moči. Pri stresu je zanimivo, da imamo dovolj veščin, znanja in energije, zato se telo odzove drugače kot takrat, ko smo prepričani, da je izziv za nas prevelik. V obeh primerih se povečata bitje srca in sproščanje adrenalina. Razlika je, da v primeru »zmorem« žile ostanejo prožne in sproščene, v drugem primeru (»klonil bom«) pa se učinkovitost krvnega pretoka zmanjša zaradi zoženja žil, in to povzroča visok pritisk.

Vsekakor pa primeri niso enoznačni in mora vsak posameznik zase vedeti, katere metode sprostitve, kakšen način prehrane in rekreacije, kolikšna količina spanja idr. so zanj najprimernejši, da je zdrav in pripravljen na izzive.

Našega aforista Andreja Brumna - Dejdeta smo izzvali, da nam pove aforizem o stresu. In stresel ga je iz rokava:

»Moje delo je tako lahko, da ga vsak dan nesem s seboj domov.«

Skozi napeto in spretno izpisane zgodbe posameznikov, podjetij in drugih institucij vam knjiga Pametnejši, hitrejši, boljši v osmih jasno opredeljenih osnovnih konceptih s konkretnimi napotki razkriva, kako predrugačiti in izbrati vsakodnevne odločitve na tak način, da prihranite čas, ohranite nadzor in motivacijo ter v življenju postanete učinkovitejši in produktivnejši.

Kadrovski analitiki pri Googlu so se lotili večletnega projekta, pri katerem so raziskovali, katere delovne skupine najbolje delujejo in zakaj.

KNJIŽNI KLUB SIJ

Počakali smo na pomlad, počakali smo na maj. Ko vse brsti in cveti, je lepo vzeti v roke knjigo Pametnejši, hitrejši, boljši pisatelja Charlesa Duigga (mnogim izmed vas je bila zelo všeč njegova knjiga Moč navade).

Pridi po svoj izvod svetovnih uspešnic iz Knjižnega kluba SIJ …

… h Katarini Čučnik, SIJ Acroni; k Moniki Žvikart, SIJ Metal Ravne; Poloni Marzel Ahac, SIJ Ravne Systems; Vilmi Čefarin, SIJ Elektrode Jesenice; Miši Hrast, SIJ SUZ; Liljani Toplak; SIJ ZIP center; Ines Šter, SIJ RSC; Andreji Lajnšček, SIJ Odpad Pivka; v tajništvo, Oro Met, in k Anji Potočnik, SIJ.

UJETO V VEČNOST

Ulice železarne

Dobran Laznik, planer I,
SIJ Metal Ravne

Foto: Dobran Laznik,
Boris Kašnik, Claudio Sobolčec

Na kulturni praznik je 15 koroških fotografov na tradicionalnem ekstemporu v organizaciji Fotokluba Koroška v objektiv lovilo podobe ulic železarne.

Zmagovalna fotografija vzhodne stene hale valjarne z žabje perspektive: linije oken se v diagonali dotikajo krožnih linij dimnika (avtor: Boris Kašnik).

Odsev ikoničnega zidanega dimnika v zajezenem delu reke Meže, ki ga v ospredju preseka izpušna cev. Vse skupaj je obrnjeno na glavo (avtor: Dobran Laznik).

Ekstempore je neke vrste fotografsko tekmovanje. Fotografom so dane omejitve prostora in časa. Letos je bil za mejo območja, na katerem lahko nastanejo fotografije, določen tako imenovani »fabriški plot«, ograja, ki loči železarno od mesta. V skladu s tradicijo je ekstempore potekal na kulturni praznik, 8. februarja, med 13. in 17. uro. Dodatna varnostna omejitev je bila, da se lahko fotografi gibljejo samo po »ulicah« železarne, niso pa smeli vstopati v proizvodne obrate. Zato so za razstavo nastalih fotografij izbrali naslov Ulice železarne.

Fotografi so se z nahrbtniki, polnimi objektivov in fotoaparatov, podali po nevsakdanje motive. Območje je izjemno radodarno fotografskemu očesu. Zidovi, teksture, cevi, jekleni izdelki, odpadno železo … Vsak fotograf se je fotografiranja lotil po svoje. Nekatere so zanimali geometrijske oblike, vzorci in teksture, drugi so lovili motive žive narave ali pa tisto malo gibanja ljudi, ki ga je ponujal praznični dan.

Zmagovalno fotografijo – izbor najboljših poteka z ocenjevanjem vseh članov kluba – z naslovom Diagonale je posnel Boris Kašnik. Razstava fotografij je bila marca na ogled v TIC-u Dravograd.

Fotografija, ki prepriča predvsem s simboliko. Odpadli list, ki sta ga prekrila prah in rja, ponazarja marsikaj v zvezi z železarstvom (avtor: Boris Kašnik).

Zanimiva kompozicija linij, barv in senc, ki jih dopolni sled letala daleč v ozadju (avtor: Boris Kašnik).

Množica stisnjenih kock odpadnega železa na pripravi vložka v jeklarni. Fotogeničnost svetlečih površin modrikaste kovinske kocke v kontrastu z mehko blatno podlago in ostanki stoječe vode (avtor: Dobran Laznik).

Igra perspektive, pri čemer sta združena dva na videz nepovezana elementa, ki tvorita eno formo (avtor: Boris Kašnik).

Kompozicija barv in oblik kovinskih plošč, ki so se naključno razporedile v skoraj popolno geometrijsko obliko (avtor: Claudio Sobolčec).

6. SIJEV DAN

sij | skupina

ZA VSE ZAPOSLENE IN ŠTIPENDISTE V SKUPINI SIJ TER NJIHOVE PARTNERJE IN OTROKE

TO JE NAŠ SIJAJEN DAN!

Odslej bo SIJEV DAN JUNIJA.

Nedelja, 16. junij 2019, ob 12.00

V ŠPORTNEM PARKU PODMEŽAKLA NA JESENICAH

BREZPLAČEN AVTOBUSNI PREVOZ Ravne na Koroškem–Jesenice–Ravne na Koroškem

PRIJAVA: prijavite se najkasneje do ponedeljka, 27. maja 2019, NA SPLETNI STRANI **www.sijevdan.si/prijava**

Samo tisti, ki nimate dostopa do spleta, pa S PRIJAVNICO v tajništvu vašega podjetja.

6. TRADICIONALNI NOGOMETNI TURNIR | ŠPORTNE IN ZABAVNE IGRE ZA OTROKE IN ODRASLE
USTVARJALNICE ZA OTROKE | GLASBENO PRESENEČENJE | RAZGLASITEV NAJ SODELAVCEV, JUBILANTOV IN INOVATORJEV.

OHRANJAMO TRADICIJO

Dr. Marko Mugerli, višji kustos Gornjesavskega muzeja Jesenice (GMJ)

Foto: arhiv GMJ

Jeseničani, poznate svoje mesto?

V življenju vsakega človeka se nabere zgodb za celo knjigo, koliko je šele zgodb Jesenic, ki letos praznujejo 90-letnico. V teh letih so v mesto prihajali in iz njega odhajali ljudje, ki so pustili sledi pri svojih sorodnikih, sosedih, sošolcih, sodelavcih ali sokrajanih. Še vedno je živahno v stanovanjskih soseskah, na vrtovih, sprehajališčih, v trgovinah, gostilnah, na ulicah, vlaku in avtobusu, v šolah, bolnišnici, na delovnih mestih, športnih in kulturnih prireditvah. Na vsa ta mesta srečevanj, njihov razvoj ter obletnice že vrsto let spominja Gornjesavski muzej Jesenice. Na visoki jubilej mesta je opozoril s predavanji, razstavo, kvizom in Jeseniškim zbornikom.

Hotel Triglav je bil v bombnem napadu zavezniških sil leta 1945 porušen.

Jesenice preživele pet različnih političnih ureditev

V zadnjih devetdesetih letih se je na Jesenicah zvrstilo pet političnih tvorb. V letu, ko so bile Jesenice povišane v mesto, je bila ukinjena Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev ter razglašena Kraljevina Jugoslavija, ki je obstajala do okupacije. Po vojni smo prišli v drugo Jugoslavijo, kjer je vladal enopartijski režim, ki se je končal z demokratičnimi spremembami v devetdesetih letih prejšnjega stoletja in osamosvojitvijo Slovenije.

Kranjska industrijska družba, gonilo razvoja Jesenic pred drugo svetovno vojno

Najpomembnejša gospodarska panoga je bila železarska industrija, ki se je razširila v Hrenovico in okolico Stare Save, kasneje pa se je od tam umaknila in se skoncentrirala predvsem na belškem polju. S širitvijo industrijskih obratov se je na Jesenicah povečevalo število prebivalcev in rasla so stanovanjska naselja, ki so potrebovala raznovrstno oskrbo. Odpirale so se možnosti za razvoj storitvene dejavnosti, obrti in trgovine. Pred drugo svetovno vojno se je razvijal tudi turizem. Obstajali so štirje hoteli: Pošta, Novak, Paar in Triglav. Slednja sta bila uničena v letalskem bombnem napadu 1. marca 1945. Po vojni ju niso obnovili. Jesenice so postale izrazito industrijsko mesto. Železarna je bila glavni motor razvoja. Njena lastnica Kranjska industrijska družba je zgradila prvo bolnišnico v mestu. Ker je bila premajhna, je že pred drugo svetovno vojno začela graditi novo bolnišnico. Splošno bolnišnico Jesenice so odprli leta 1948, v staro bolnišnico pa so namestili Obratno ambulanto Železarne Jesenice, splošne ambulante in dispanzer za pljučne bolezni. Tretja pomembna zdravstvena ustanova je bil Zdravstveni dom, ki je imel sprva prostore v starem jeseniškem župnišču, od leta 1965 pa domuje v sedanji stavbi. Del osebja prihaja iz Srednje zdravstvene šole Jesenice in s Fakultete za zdravstvo Angele Boškin.

Številni jeseniški učenci in dijaki priznani in ugledni izobraženci

Železarna je bila tudi pobudnik srednjega strokovnega izobraževanja. Dne 19. novembra 1938 je odprla Železarsko strokovno nadaljevalno šolo. Teoretični pouk je potekal sprva v Kazini, potem v Kašti. Vpisali so se lahko učenci, ki so zaklju-

Železarna Jesenice leta 1961, naslednica KID je bila gonilo razvoja in napredka.

čili štiriletno meščansko šolo. Jeseniško meščansko šolo so poimenovali po dr. Francetu Prešernu in jo namestili v stavbo kasnejše Kemične čistilnice. Šolanje se je končalo z maturo. Na Jesenicah so prvo maturo izvedli leta 1923. Po drugi svetovni vojni so se odpirali novi srednješolski in poklicni programi. Leta 1945 je bila ustanovljena Gimnazija Jesenice, čez deset leta so na Metalurški industrijski šoli odprli prvi oddelek štiriletne Srednje tehnične šole. Številni jeseniški učenci in dijaki so postali priznani zdravniki, pedagogi, ekonomisti, inženirji, kulturni delavci in športniki.

Kolesarska dirka skozi središče Jesenic leta 1934 dokazuje, da je mesto že od nekdaj živelo s športom.

Kultura povezovala mesto in njegove prebivalce

Velikega pomena za jeseniško kulturo je bil Delavski dom pri Jelenu. V njem so organizirali prvomajske proslave, nastope igralskih, dramskih in glasbenih skupin. Tam so delovali Tone Čufar, Jože Gregorčič, Stane Bokal, Polde Stražišar, Andrej Prešeren in mnogi drugi ustvarjalci. Danes je pestra kulturna dejavnost v društvih, Razstavnem salonu Dolik, Gledališču Toneta Čufarja, Občinski knjižnici in Gornjesavskem muzeju Jesenice. Slednji je v Galeriji Kosova graščina pripravil razstavo jeseniškega fotografa, ki prav tako kot mesto praznuje 90-letnico. Razstava Francija Črva nosi naslov Šport skozi čas.

Hokej in šport dala mestu neizbrisen pečat

Jesenice so tudi športno mesto. Najbolj so poznane po hokeju, vendar so nekateri blesteli tudi v drugih športih. Pred drugo svetovno vojno je bilo na Jesenicah veliko dobrih smučarjev, skakalcev, tekačev, alpinistov, kolesarjev, nogometašev in telovadcev. Mnogi med njimi so odšli na olimpijske igre in mednarodna tekmovanja. Tik pred drugo svetovno vojno se je pojavil tudi hokej, vendar takrat še ni bilo ekipe, ki bi redno trenirala in tekmovala. Stvari so se spremenile leta 1948, ko je bila pri Športnem društvu Jože Gregorčič ustanovljena hokejsko drsalna sekcija. Jeseniška železarna je opremila hokejsko moštvo in omogočila, da so na Jesenicah zgradili umetno drsališče s tribuno. Nekateri so nasprotovali velikosti tribune, češ da bo bolj ali manj prazna. Hokejisti so jih kmalu demantirali. Z uspehi so prihajali novi navijači. Zgraditi je bilo treba še drugo tribuno, čez čas še streho in stranski steni. Dvorana Podmežakla je leta 2013 gostila evropsko prvenstvo v košarki. Šport je bil nekoč v železarskem mestu zelo popularen. Na Jesenicah so svojo košarkarsko pot začeli Ludvik Bunderla, Marko Božič, Saša Dončić, Teoman Alibegović, Zora Malacko … Telovadnica srednje šole je leta 1983 gostila jugoslovansko državno reprezentanco s takrat najbolj znanim košarkarjem Draženom Petrovićem. Jeseniške šole so obiskovali učenci in dijaki, ki so vidne rezultate dosegli v mednarodnih ligah in na olimpijskih igrah. Med njimi sta danes najbolj znana hokejist Anže Kopitar in smučarka Alenka Dovžan, ki je osvojila prvo olimpijsko medaljo za samostojno Slovenijo.

Zgodb posameznikov, ki so pustili sledi, je res veliko. Z njimi se vsakodnevno srečujemo v muzeju. Nekatere smo zaobjeli v predstavitvi na Ljudski univerzi Jesenice z naslovom: Jeseničani so mi povedali. Zgodbe so vezane na dogodke iz obdobja od leta 1929 do danes. Pomembni dogodki mesta so predstavljeni tudi v gradivu za letošnji kviz. Otroci jeseniških osnovnih in srednjih šol so svoje znanje iz zgodovine pokazali na šolskem in občinskem tekmovanju. Prireditev so soustvarjali poleg otrok, mentorjev, šol in muzeja še Mladinski center Jesenice, Občina Jesenice in Gledališče Toneta Čufarja. Gradivo, ki sta ga ob 90-letnici mesta pripravila kustosa Aljaž Pogačnik in dr. Marko Mugerli, je dostopno na spletni strani muzeja.

Pestro dogajanje ob visokem jubileju mesta je muzej zaokrožil še z novo številko Jeseniškega zbornika. Prva številka z naslovom Jeklo in ljudje je izšla leta 1964, letošnja pa bo dvanajsta.

OBNAVLJAMO ENERGIJO

Tone Kelbl, kontrolor v proizvodnem procesu, SIJ Acroni

Foto: Tone Kelbl, SIJ Acroni

Pustno obarvan vzpon na Sveti Miklavž nad Savo

Vrh Sveti Miklavž nad Savo (741 m) je kot nalašč za sobotni izlet v zimskem času, zato smo ga v društvu DMIT Jesenice izbrali za pohodniški cilj. Na vrhu stoji cerkvica sv. Miklavža, ki je zavetnik brodarjev in čolnarjev. Cerkev naj bi zgradili že v drugi polovici 15. stoletja, zaradi izjemne razgledne lege pa so jo nekdaj imenovali čuvar reke Save, saj so brodarji in čolnarji menili, da se jim nič ne more zgoditi, vse dokler vidijo cerkev.

Za pohod smo si izbrali pustno soboto 2. marca. Že zjutraj se je obetalo sončno vreme, zato je bila vožnja do vasi Senožeti, Dol pri Ljubljani, prijetna. Pešpot smo začeli v središču vasi in takoj zavili v gozd, dokaj strma pot nas je pripeljala do Velike vasi (510 m nad morjem), ki leži južno od vrha. Od Velike vasi je markirana pot najprej zravnana, nato pa krene v breg in po dobre pol ure hoje smo prišli na travnato planoto, na kateri so razprostrte hiše vasi Katarija. Do cerkve in vrha nas je ločilo le še deset minut vzpona. Na vrhu smo bili nagrajeni z razgledom na reko Savo in dolenjsko stran Posavskega hribovja. Povsem spodaj na severu leži Moravška dolina z Limbarsko goro, s pogledom daleč na sever pa smo imeli Kamniško-Savinjske Alpe kot na dlani. Ko smo se naužili razgledov, smo se spustili do vasi Katarija in se pri kmetiji Mežnar okrepčali z domačimi specialitetami. Priporočam! Do vasi Senožeti smo se vrnili po poti vzpona.

Da pa ne bi pozabili na pusta, smo se odpeljali do Litije in si ogledali Litijski karneval. Tema je bila odcepitev Litije od Slovenije in Evrope, večina mask je predstavljala argumente za odcepitev oziroma proti njej. Program so popestrile pustne skupine, kot so kurenti, orači in pokači ter coprnice. V drugem delu povorke pa so nas pozdravile maske, upodabljajoče kranjske sivke. To je bil prvi Čebelji karneval, pripravila pa ga je Čebelarska zveza Slovenije. Prihodnje leto bo na Bledu. Po končani povorki smo se polni vtisov in s postankom na Trojanah odpeljali proti domu. Planinskega pohoda in ogleda Litijskega karnevala se je udeležilo 60 članov društva DMIT Jesenice.

Čas, preživet med člani društva, zagotovo ni izgubljen – če ne verjamete, pa se nam kdaj pridružite.

MARKACIJE ZA PRAVO POT

- Izhodišče: Senožeti (275 m)
- Cilj: Sveti Miklavž nad Savo (741 m)
- Čas hoje: 1 ura 30 minut in povratek
- Pot: lahka označena pot
- Višinska razlika: 466 m
- Zemljevid: Posavsko hribovje

AFORISTIČNA ŠARŽA

Andrej Brumen - Dejde,
SIJ Metal Ravne

Ko greš na nož, se ne boš urezal, temveč opekel.

Ko država pokaže zobe, marsikdo dobi plombo.

Ko mu je padla v oko, je hitro oslepel.

Delo na delo delo, lenoba na lenobo socialna pomoč.

Pazi na peteline, če kura rada sedi na jajcih.

Aforistično šaržo »na veliko« pa je Dejde naložil na http://ablogizmi.blogspot.com/.

SUDOKU

	7	9						
		1				6		
			6	8			4	
		2	7				3	9
								6
				4		8		
	2			5	1	3		
		7					1	
	3	6						

MODRUJEMO

Veliki uspeh ni malenkost, se pa začne z malenkostmi.
Sokrat

Misliti, kar je resnično, čutiti, kar je lepo,
in hoteti, kar je dobro – to je cilj umnih.
August Platen

Resnica, ki ni izrečena ob pravem času,
je hujša od laži.
Ivan Turgenjev

Tudi na najvišjem prestolu sveta
vendarle sedimo samo na svoji zadnjici.
Michel de Montaigne

SMEH JE POL JABOLKA

PREVARA

Študentka je na izpitu. »Nisem ravno zadovoljen z vašim znanjem, zato izpita danes niste opravili,« ji reče profesor. Študentka mu odgovori: »Gospod profesor, naj vas opozorim, da ste ravno pred tem, da zagrešite prevaro.« Profesor jo začudeno pogleda in vpraša: »Kako je to možno?« Študentka mu pojasni: »Po kazenskem zakoniku zagreši prevaro tisti, ki izrabi neznanje drugega z namenom, da mu škoduje.«

ROMEO

Družina je zaposlila novo gospodinjsko pomočnico. V hiši je imela zagotovljeno stanovanje. »Ime mi je Julija!« se je predstavila, gospodarica pa ji je rekla: »Pa da vas v vaši sobi ne bo obiskoval Romeo!«
»Kar brez skrbi! Mojemu fantu je ime Jure!«

ŠTEJEM

Mož in žena, poročena že vrsto let, sedita na kavču.
Nenadoma mož vpraša: »Kolikokrat si me doslej prevarala?«
Tišina.
Mož slabe volje malo glasneje: »No, povej mi, kolikokrat si me prevarala?«
Žena: »Kaj se dereš, ko štejem!«

KUJEMO V ZNANJE

1. Katera kovina se običajno uporablja za zavijanje čokolade?

a) kositer
b) aluminj
c) zlato

2. Kaj je pleksi steklo?

a) vrsta stekla
b) umetna masa
c) kovina

3. Kaj so izotopi?

a) kemijski elementi, ki se razlikujejo le v številu nevtronov v jedru
b) skupine elementov z enakimi lastnostmi
c) pravilni kemijski elementi

4. Katera metoda pridobivanja kovinskega prahu je primerna za krhke kovine?

a) taljenje in hlajenje kapljic v hladni vodi
b) elektroliza
c) mehansko drobljenje

Pravilni odgovori: 1b, 2b, 3a, 4b

KRIŽARIMO PO MOŽGANIH

Izžrebani nagrajenci nagradne križanke v reviji SIJ 1/2019, katere geslo je bilo SIJAJNI IZZIVI PRIHODNOSTI, so:

- Cvetka Adam, CAM – hala B, SIJ Ravne Systems
- Zora Rudel, Notranja prodaja, SIJ Metal Ravne
- Klemen Erman, Hladna valjarna, SIJ Acroni

Nagrajenci bodo prejeli zložljiv dežnik.
Katero geslo smo izbrali tokrat? Sodelavci Skupine SIJ, napišite ga na pravilno rešeno križanko, pripišite svoje podatke: ime in priimek, obrat oziroma oddelek in družbo ter ju pošljite na naslov Uredništvo revije SIJ, Anja Potočnik, Gerbičeva 98, 1000 Ljubljana, do najpozneje **22. 5. 2019.** Tudi tokrat bomo s praktično nagrado razveselili izžrebance.

AVTOR: DRAGO RONNER.	MANJŠA SREDNJE-VEŠKA UTRDBA	JUŽNO-AMERIŠKA DOMAČA ŽIVAL	MESTO OB DONAVI V SPODNJI AVSTRIJI	ANTIČNO IME SIRSKEGA MESTA HOMS	STROKOV-NJAK ZA LATINSKI JEZIK	NEKDANJI AVSTRIJSKI ALPSKI SMUČAR (HANS)	SLAVILNA LIRSKA PESEM	ALKALIJSKA KOVINA (ZNAK Na)	BARANTE JE FRAN-COSKI ZGODOVI-NAR.	ORODJE ZA ŽAGANJE	DIRKALIŠČE PRI BOLOG-NI V ITALIJI	PLENITEV DIVJADI	PRIPADNICA ARIJSKE RASE	SLOVENSKI POLITIK GOŠNIK	RAMPA	ANTON AŠKERC
PLAZILEC, KI LAHKO SPREMINJA BARVO									KOROBAČ IZ POSUŠE-NE BIKOVE ŽILE							
ZMERNO HITER NEM-ŠKI PLES V 17./18. STOLETJU									POMANJKA-NJE MORAL-NIH NAČEL / IZDELOVA-LEC RET							
ISKANO GESLO																SLOVENSKI OPERNI DIRIGENT (LOVRENC)
NAJEMNO VOZILO Z VOZNIKOM						VRSTA KRIVULJE V FIZIKI	ŠPANSKI NOGOMETNI KLUB / KRAJ PRI TACNU					MESTO V NEMČIJI / TRAVNATA RAVAN V ŠPANIJI				
EMA KLINEC			PREBIVALEC ANAMA / TEKOČINA, KI JO IZLO-ČAJO JETRA							PINGVINU PODOBNA PTICA, NJORKA				ČAČINOVIĆ RUDOLF / FR. ZGODO-VINAR (PROSPER)		
NERESNICA				ZAMISEL / AMERIŠKA IGRALKA (DIANE)						MUSLIMAN-SKA DOBRO-DELNA USTANOVA	MESTO V HRVAŠKI ISTRI / ŽGUR ADELA					
IMOLA JE DIRKALIŠČE PRI BOLOGNI.	DUDA, CUCELJ	SPOJINA S KISIKOM / ULITA KOVINSKA FORMA						ŽLEB ZA SPUŠČANJE MATERIALA / HIP, TRENUTEK					JUŽNOAM. KUKAVICA / GOZDNA PTICA PEVKA			
ŠUŠMAR, NESTROKOV-NJAK									NOTRANJE PRISTA-NIŠČE / BRIGITTE BARDOT							
ANGLO-AMERIŠKA UTEŽNA ENOTA					OBOROŽEN SPOPAD, BOJ / ESTONEC						ŠVEDSKI PISATELJ HANSSON / ORANŽADA				NAJVEČJI MORSKI SESALEC	LUKA V SEVERNEM IZRAELU
DUŠKO GOJKOVIĆ			AMERIŠKA IGRALKA LEONI / ZNAK ZA RENIJ				REKA V SV. ŠPANIJI / ELSA TRIOLET					ENICA, ENOJKA / IVAN NAPOTNIK				
MESTO V UKRAJINI									SPRETEN RAZPRAV-LJALEC							
NAPAD NA POLITIČNO OSEBNOST								ALEMANDA JE NEMŠKI PLES.	LAHKI TANK ITALI-JANSKE PROIZVOD-NJE							

www.sij.si